

V MINORUM + X

GLASILO ODGOJNIH USTANOV
PROVINCije SV. JERONIMA
FRANJEVACA KONVENTUALACA:
SJEMENIŠTA, POSTULATURE,
NOVICIJATA I KLERIKATA.

BROJ 8 • GODINA VIII.
PROSINAC 2014.
ISSN: 1847-0904

IMPRESSUM

ISSN: 1847-0904

VOX MINORUM

Glasilo odgojnih ustanova provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca: sjemeništa, postulature, novicijata i klerikata

e-mail: vox-minorum@ofmconv.hr

Odgovara: fra Nikola Šantek

Ovaj broj uredio: fra Ivan M. Lotar

Lektura: fra Ljudevit Maračić

Foto: Arhiv Vox minoruma

SURADNICI U OVOM BROJU:

fra Stjepan Brčina, fra Filip Pušić, fra Milan Gelo, fra Josip Ivanović, fra Ivan M. Lotar, fra Marko Parat, fra Vjekoslav M. Džijan, fra Robert M. Jandel, fra Vilček Novački, fra Antun Radovanić, fra Petar Krašek, Zvonimir Pervan, Matej Milić, Dominik Lamešić, Ivan Krašek

NAKLADNIK: Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca

GRAFIČKA PRIPREMA I DIZAJN:
Veritas - Glasnik sv. Antuna Padovanskoga

GRAFIČKO OBLIKOVANJE: Ivica Beljan

NASLOVNICA: Vlado Badrov

TISAK:

“Denona d.o.o.”, Zagreb, Getaldićeva 1

**LIST IZLAZI POVREMENO
I NIJE NA PRODAJU.**

SADRŽAJ

“Evo, sve činim novo”	3
Prvi koraci u habitu.....	4
fra PETAR KRAŠEK	
Izvorni ogran redovništva.....	6
fra MARKO PARAT	
Primjer me, Gospodinel.....	8
fra VILČEK NOVAČKI	
Čovjek stvoren u Kristu - Pastoralni vid	10
fra STJEPAN BRČINA	
Primjer sam vam dao da i vi činite!	14
fra MARKO PARAT	
Zauvijek ti si svećenik.....	16
ZVONIMIR PERVAN	
U radosti bratskoga zajedništva	18
fra MILAN GELO I FRA JOSIP IVANOVIĆ	
Redovnici? Ili jesmo ili nismo!?	20
fra JOSIP IVANOVIĆ	
“Gospodin mi dade braću!”	24
fra IVAN M. LOTAR	
Čistoća	28
fra MILAN GELO	
Siromašan i poslušan. Zašto? Poradi Kraljevstva nebeskog!...	31
fra FILIP PUŠIĆ	
Intervju: fra Jure Šarčević	34
fra IVAN M. LOTAR	
Što za mene znači biti redovnik?	36
fra IVAN M. LOTAR	
Plodno stablo redovništva - bogata prošlost svijetla budućnost?	38
fra ROBERT M. JANDEL	
“Budi hrabra i kreni na put!”.....	41
fra VJEKOSLAV M. DŽIJAN	
Novi radnici na njivi Gospodnjoj.....	44
MATEJ MILIĆ, DOMINIK LAMEŠIĆ I IVAN KRAŠEK	
Živjeti razliku u ovom ludom svijetu.....	46
fra ANTUN RADOVANIĆ	
Iz bogoslovke kronike događaja kroz 2014. godinu	48
fra ROBERT M. JANDEL	

“EVO, SVE ČINIM NOVO”

UVODNIK

Dragi čitatelji!

Mudrost starih Grka govori nam: “Panta rei” - Sve se mijenja. Istinitost te mudrosti na poseban se način potvrđuje svake četiri godine u našoj Provinciji. Naime, proteklih mjeseci našu Provinciju i naše odgojne ustanove zahvatile su promjene, ne samo u pitanju odgajanika nego i odgojitelja. Sada već bivši odgojitelji prihvatali su druge službe: fra Josip Blažević postao je provincijalni ministar, fra Ivan Bradarić prihvatio je službu gvardijana samostana sv. Franje u Šibeniku, a fra Zdravko Tuba prestao je biti odgojiteljem postulanata, iako je i dalje ostao cresskim gvardijanom. U ovih nekoliko riječi prenosimo im naše osjećaje zahvalnosti za njihov trud, strpljenje i ljubav koje su uložili proteklih godina u odgoju najmlađih članova naše Provincije, uz želju da se dobro snađu na novim dužnostima.

Umjesto njih odgojiteljima su postali: fra Nikola Šantek (u klerikatu), fra Tomislav Cvetko (u postulaturi) i fra Josip Petonjić (u sjemeništu). Oni će voditi odgojne zajednice u narednom četverogodištu. U ovom trenutku u odgoju se nalazi petnaest odgajanika: deset klerika, jedan novak, koji svoju godinu kušnje živi u asiškom samostanu sv. Franje, tri postulanta i jedan sjemeništarac. U proteklom periodu odgojni hod u klerikatu završio je fra Vladimir Vidović, koji svoje prve svećeničke korake čini u samostanu i župi Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovcima.

Redovnici i redovnički kandidati ove se godine na poseban način raduju jer je ova godina od pape Franje proglašena Godinom posvećenog života. “Od početka Crkve, bilo je onih, koji su, vršenjem evandeoskih savjeta, htjeli slobodnije slijediti Krista i vjernije ga naslijedovati; oni su, svatko na svoj način, provodili Bogu posvećeni život” (Katekizam Katoličke Crkve). U Crkvi, koja je kao sakrament, to jest znak i orude Božjeg života, posvećeni se život očituje kao osobit znak otajstva otkupljenja. Ići za Kristom i naslijedovati ga, jasnije očitovati njegovo ponijenje, znači biti dublje nazočan među svojim suvremenicima. Oni naime koji hode tim tješnjim putem potiču braću svojim primjerom i daju jasno svjedočanstvo da se svijet ne može preobraziti i Bogu prikazati bez potpunog sebedarja u ljubavi.

I mi ove godine, obilježavajući Godinu posvećenog života, želimo svjedočeći zajedništvo još više poticati svijet na preobraženje. Svijet u svojoj prolaznosti može izgledati surov, posebno za onoga koji želi slijediti Krista. No, nadamo se i vjerujemo da ćemo ispuniti ono što želimo živjeti, naravno, tražeći podršku i molitvu od svih vas. Isto tako, potičemo vas na molitvu za sve one koji razmišljaju o svećeničkom i redovničkom pozivu, kako bi se hrabro odazvali na put na koji ih Bog zove.

Od srca vam želimo čestit Božić te blagoslovljenu i sretnu novu 2015. godinu!

Magistri i odgajanici Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca

PRVI KORACI U HABITU

POČETAK GODINE KUŠNJE NA IZVORIMA FRANJEVAŠTVA

M oramo priznati kako se teško odricati u današnjim vremenima, u vremenima uživanja i u vrijeme kada se sve, osim odricanja, žrtve i molitve, stavlja na prvo mjesto. Slijediti Krista nije nimalo lak zadatak, ali je zasigurno jedna pustolovina popraćena prisutnošću bližnjih, koje nam Bog stavlja na naš životni put. Novicijat je godina ispunjena blagoslovom i radošću, te plodovima koji dolaze iz raznih kušnja i odričanja.

NEŠTO O MENI

Rodom sam iz Ivanca, predivnog grada Hrvatskog Zagorja, što se proteže podno planine Ivančice. Rekreativno se bavim sviranjem gitare i orgulja. Uz sestru i dva brata rastao sam u okruženju kršćanske obitelji, koja nas je u toj vjeri odgajala ne samo riječima već i djelima – životom nadahnutim evanđeljem.

KAKO JE SVE POČELO?

Nakon mnogo vremena provedenog razmišljajući, i ja sam se odlučio na tu pustolovinu – naslijedovati Krista po uzoru svetog oca Franje. Sve je započelo krajem osnovne škole kada sam kroz razgovore sa župnikom i roditeljima dobio odluku da ču krenuti u sjemenište. Uz potporu svoje obitelji krenuo sam na duhovne obnove koje su se redovito održavale kod franjevaca konventualaca u Zagrebu na Svetom Duhu. Bilo je to predivno iskustvo, koje me još više ohrabrilo da krenem za Gospodinom.

PRVE GODINE FORMACIJE

Sjemenište sam započeo s ostalim svojim kolegama u Zagrebu, gdje sam pohađao Nadbiskupsку klasičnu gimnaziju na Šalati. Kroz sjemenište, kao odgojitelj, vodio nas je fra Ivan Bradarić (naravno, kroz godine se broj sjemeništara mijenja) uz pomoć zamjenika magistra, koji su se isto tako izmjenjivali. Četverogodišnje iskustvo, potpora roditelja i duhovno vodstvo mojih nadređenih dalo mi je snagu da se odlučim i započнем godinu novicijata u Italiji, točnije u Asizu. Asiz je jedan predivan gradic koji je smješten podno planine Subasio. Mjesto koji zrači duhom svetoga Franje i njegovih sljedbenika. Radostan sam što mogu biti ovdje i mogu reći kako su se ispunila moja očekivanja koja sam imao u sjemeništu o novicijatu. Vrijeme koje provodimo ovdje dobro je organizirano i nema žurbe, što mi se jako sviđa.

ZA GOSPODINA

Putem svetog Franje ove godine odlučilo je krenuti nas petnaest. Izabrali smo ovu godinu u kojoj ćemo, vjerujem, duhovno rasti i dosta naučiti o životu u zajednici. Ove godine s nama su magister fra Alfredo M. Avallone i zamjenik magistra fra Mauro Silva. Njihova zadaća nije nimalo jednostavna. Oni nastoje voditi novake u tom periodu više djelima nego riječima, živeći po evanđelju te tako i nas poučavati da razmišljamo, radimo i živimo. Trude se također da naši dani budu ispunjeni raznim aktivnostima koje nas sve više i uvijek iznova približavaju Gospodinu.

BRAĆA NOVACI

Ove godine novicijat je započeo kao i obično obredom oblačenja, koji je bio u subotu 13. rujna 2014. Toga dana dolasci su bili planirani do ručka. Poslije smo imali vremena da se ras-pakiramo i smjestimo po sobama, a potom smo iščekivali obred oblačenja, koji je imao biti u Donjoj bazilici. Našavši se u sakristiji Donje bazilike, sa svojim habitima, iščekivali smo obred koji je imao početi u 19 sati molitvom Večernje. Za vrijeme molitve, iza kratkog čitanja, započeo je obred oblačenja, pri kojemu su nam pomagali fra Alfredo M. Avallone (magister novaka), fra Mauro Silva (zamjenik magistra) te provincialni ministri ili njihovi delegati. U mome slučaju bio je delegat fra Josip Petonjić. Kustos samostana fra Mauro Gambetti, koji je predvodio cijeli obred, održao je prigodnu homiliju, iza koje je uslijedio sam obred oblačeњa, a sve je završilo blagoslovom i bljeskoviti-

ma mnoštva fotoaparata, koji su bili svuda oko nas. Uslijedili su poljupci, zagrljaji i čestitke, koje su se nastavile uz pjesme u samostanskom blagovalištu.

Ove godine Asiški samostan broji petnaest novaka, koji dolaze iz različitih krajeva Europe: po jedan iz Rumunjske i Hrvatske provincije, dvojica iz Francusko-belgijske kustodije i jedanaestorica iz različitih talijanskih provincija: po jedan iz Umbrijske i Rimske provincije, dvojica iz Apulijске, trojica iz Sicilijanske, te četvorica iz talijanske Provincije svetog Antuna Padovanskog.

MOLIMO ZA NOVACE

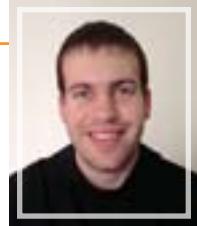
Iznad svega ovo Bogom-dano vrijeme je uistinu radost i veselje. Pozivam sve vas, poštovane čitatelje, da nas uključite u svoje molitve.

Jednako tako, pozivam sve vas: molimo za nova duhovna zvanja! Mir Vam i dobro!

Generacija asiških novaka 2014./2015.

IZVORNI OGANJ REDOVNIŠTVA

SVJEDOČanstvo iskustva

*Višnji i slavni Bože,
rasvijetli tmine srca moga i daj mi pravu vjeru,
čvrsto ufanje i savršenu ljubav,
razum i znanje, Gospodine,
da vršim tvoju svetu volju i istinitu zapovijed.
Amen.*

MJESTO I VRIJEME JE VAŽNO (FRA ANTUN)

“To razdoblje neću zaboraviti nikada. Bilo je to za mene ostvarenje sna koje sam godinama čekao. Mjesto u kojem sam proveo novicijat zaista je posebno mjesto, grad molitve i mira, to je prekrasan srednjovjekovni gradić Asiz u Italiji, mjesto rođenja i smrti našega serafskog oca Franje. Samostan u kojem sam boravio godinu dana zaista je veličanstven, u njemu boravi šezdesetak fratara iz cijelog svijeta, što je u meni ostavilo neizbrisiv trag i jedno bogato iskustvo, što sam imao upoznati “cijeli svijet” na jednome mjestu. Njihovu kulturu, način razmišljanja, njihove životne priče i iskustva franjevačkog načina života. Iz iskustva koje sam tamo prošao, shvatio sam uistinu dubinu koju ima ovaj poziv “biti franjevac”, spoznao sam koliko je mnogo potrebno da bi se uistinu mogla živjeti ona prava franjevačka duhovnost.”

POJEDINCI OBLIKUJU ZAJEDNICU (FRA VILČEK)

“Na početku novicijata bilo nas je dvanaestorica i to po jedan iz Portugala, Francuske i Slovenije, nas dvojica iz Hrvatske te sedmorica Talijana. Trojica su došla iz Provincije Sjeverne Italije, trojica iz Napuljske provincije i jedan iz Sicilijanske provincije, kasnije nam se pridružio i jedan novak iz Rumunjske provinci-

je. Sredinom novicijata napustili su nas novak iz Slovenske provincije i jedan novak iz Napuljske provincije, koji su svoj novicijat nastavili u matičnim provincijama, tako da smo zavjetovanju pristupili jedanaestorica novaka.”

DOBAR PLAN KLJUČ JE DUHOVNOG RASTA (FRA ANTUN)

“Naš program u novicijatu odvijao se u nekoliko etapa. Što se tiče prvog razdoblja, bilo je to za mene divno iskustvo. Bilo je to vrijeme upoznavanja, na prvoime mjestu braće, a zatim mjesta, samostana, bazilike... Htio bih još izdvijiti i Institut ‘Serafico’. To je ustanova za pomoć i brigu o djeci s poteškoćama u razvoju, gdje novaci svake subote volontiraju i služe svetu misu s korisnicima tog centra. Tamo sam prvi put imao priliku upoznati i vidjeti tu divnu djecu. U prvim trenutcima volontiranja

Fra Vilček polaže jednostavne zavjete

u tom institutu često sam i zaplakao od radosti koju su djeca imala u sebi kada bi nas susrela. U radu s tom djecom zaista sam upoznao Isusa na drugačiji način, u jednostavnosti i nevinosti njihovih srdaca.

Drugo razdoblje bilo je posvećeno govoru o temama siromaštva i poslušnosti. Upoznao sam koliku vrijednost imaju manualni rad i molitva u skladu s evandeoskim naukom, a zatim smo upoznali kako danas živjeti po pravilu sv. Franje, kako se u današnje vrijeme odnositi prema novcu, koji je odnos između grijeha i kazne i kako se trebamo odnositi prema braći. Nakon toga uslijedilo je upoznavanje franjevačke duhovnosti i mistike. A posljednje razdoblje novicijata bilo je posvećeno temi *franjevački identitet danas*.

ZNAČENJE I SMISAO NOVICIJATA ZA SVAKOG BRATA (FRA VILČEK)

“Već sama ta odvojenost od sredine iz koje dolazim dala mi je tijekom novicijata vremena da razmišljam o svemu, a napose je li ovo ono što Bog traži od mene. Svakako da je vrijeme koje sam proveo u novicijatu za mene osobno jedno veliko bogatstvo koje će mi ostati u trajnom sjećanju i mnogo mi je pomoglo u mojem duhovnom životu, te sad mogu bez ikakvog straha ići hrabro dalje i svakog dana svjedočiti

proslavljenog Krista, kojega želim naslijedovati po primjeru našega serafskog oca Franje.”

OBRED ZAVJETOVANJA (FRA VILČEK)

“Za mene je sam čin zavjetovanja, uz euharistijski dio, bio vrhunac u svetoj misi koja se slavila tom prigodom. Čin polaganja ruku u ruke fra Josipa Blaževića, provincijalnog ministra, kao izraza dobrodošlice u Red franjevaca konventualaca, dao mi je da osjetim onu bratsku ljubav i povezanost kojom je sveti Franjo ljubio svoju braću u počecima našega Reda. Fra Mauro Gambetti u svojoj nam je homiliji uputio riječi poticaja i ohrabrenja da u svim teškim trenutcima idemo naprijed bez ikakvog straha. Za mene će osobno novicijat i zavjeti ostati trajno u mom sjećanju kao jedno lijepo razdoblje u mom životu.”

A ZAVJETI? (FRA ANTUN)

“Za mene osobno zavjeti siromaštva, čistote i poslušnosti, znače živjeti različito i specifično, živjeti u neprestanoj potrazi za Bogom i njegovim kraljevstvom, to jest živjeti samo za Boga i biti u službi Bogu. Za mene zavjet znači živjeti kao čovjek koji je pozvan na slobodu srca i nenavezanost na materijalno u punom samoodricanju i svakodnevnom žrtvovanju, jer bez toga nema, niti će biti potpunog sjedinjenja s Bogom. Sad kada razmišljam o svemu tome, shvaćam da sve ono dobro što posjedujem i imam, dolazi od Njega i da mogu živjeti zavjete samo onoliko koliko mi Gospodin dopusti u skladu s mojom otvorenosću. Središnja točka moga života i jedna od najvećih želja moga srca jest slijediti Isusa Krista. Moje srce teži za onim duhovnim, moje svakodnevne molitve srca teže k tomu da pobliže upoznam nebeskog Oca.

Svakodnevno iščekujem taj susret s Isusom oči u oči. Često razmišljam kakav će to biti susret kada dođem u Njegovo kraljevstvo i napokon moći u potpunosti iskusiti njegovu beskrajnu ljubav koju ima za mene grešnika. Od srca prvo zahvaljujem dragome Bogu i svojoj slobraći koja dijele sa mnom ta prekrasna iskustva žive vjere i franjevačkog načina života.” ■

PRIMI ME, GOSPODINE!

DOŽIVOTNO PREDANJE

*“Primí me, Gospodine, po svojoj riječi i živjet će,
i nemoj da se u svojoj nadi postidim.”
(Ps 118, 116).*

Na svetkovinu Serafskog oca Franje, 4. listopada 2014. godine, u crkvi sv. Antuna na zagrebačkom Svetom Duhu tijekom večernje slike misne koju je, u zajedništvu s braćom svećenicima iz naše Provincije, predslavio naš provincijalni ministar fra Josip Blažević, dvojica naših bogoslova, fra Milan Gelo i fra Josip Ivanović položili su doživotne zavjete u Redu franjevaca konventualaca. Položiti svečane zavjete poslušnosti, čistoće i siromaštva znači u potpunosti se predati u službu kraljevstva Božjega obećavši da će živjeti evanđelje Isusa Krista.

Fra Josip Blažević je, u prigodnoj homiliji, istaknuo važnost redovničkog života. Iako smo za mnoge u svijetu koji nas smatraju ljudacima, putem kojim koračamo trebamo neprestance hrabro ići naprijed znajući koga slijedimo i koji je cilj našeg života. Svojim životom trebamo svjedočiti za Krista i ne trebamo se bojati kada dođe oluja, nego još jače veslati i davati primjer svojim životom ispunjeni njegovom ljubavlju.

Po završetku prigodne homilije, pristupilo se samom činu zavjetovanja. Sam tekst zavjeta glasi ovako “Ja, brat, pošto mi je Gospodin dao ovu milost da – na hvalu Božju – odlučnom volenjom živim Kristovo Evanđelje savršenije, pred nazočnom braćom u tvojima se rukama, oče,

Fra Josip Ivanović polaže svečane zavjete

zavjetujem za sve vrijeme svoga života živjeti u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći po pravilu sv. Franje, što ga je potvrđio papa Honorije, i općim Ustanovama našega reda. Predajem se, dakle, svim srcem ovom bratstvu da bih – djelovanjem Duha Svetoga, zagovorom Blažene i Bezgrešne Djevice Marije, zajedno sa svetim našim ocem Franjom i svima svetima, te uz pomoć braće – ostvariti svoje posvećenje u službi Boga i Crkve.” (ustanove male braće konventualaca članak 41). Taj trenutak za sve nas je bio poseban doživljaj, a sami zavjetovanici zračili su neobičnom mirnoćom i radošću kao pravi Franjini sinovi spremni na doživotno predanje. Posebno je bilo dojmljiva gesta prostracije tijekom koje je cijela crkva molila litanije svih svetih za njih. Po završetku čina zavjetovanja sva

Klečanje zavjetovanika za vrijeme posvetne molitve

prisutna braća su im pristupila i gestom cjelova mira izrazila svoju radost i podršku u ovom važnom trenutku u njihovu životu. Osjećali smo se poput nadahnuta pisca koji u psalmu spominje:

Fra Milan Gelo polaže svečane zavjete

“Kako je lijepo, kako je dobro, kao braća živjeti!” (Ps 133, 1)

Na kraju misnog slavlja svatko je od prisutnih, pri izlazu iz crkve, dobio uspomenu u obliku sličice na kojoj se nalazi geslo koje su naši svečanozavjetovanici izabrali za tu priliku: “*Prim me, Gospodine, po svojoj riječi i živjet ću i nemoj da se u svojoj nadi postidim*” (Ps 118, 116). Ovom svečanom trenutku prisustvovali su roditelji, braća i sestre, te mnogobrojna rodbina i prijatelji naših zavjetovanika. Za njih je ovo završetak jednog razdoblja u redovničkom životu i početak razdoblja trajne formacije tijekom koje trebaju napredovati u nasljedovanju Isusa Krista. Po završetku misnoga slavlja ostalo se u zajedničkom bratskom druženju.

Našim zavjetovanicima čestitamo na učinjenom koraku i želimo da ih na tom putu prati blagoslov nebeskog Oca i zagovor naše nebeske Majke koja je Božju riječ pozorno slušala i dosljedno izvršavala. ■

ČOVJEK STVOREN OD BOGA U KRISTU ISUSU

PREDSTAVLJAMO DIPLOMSKI RAD

PODRUČJE: TEOLOŠKA ANTROPOLOGIJA
PUNI NASLOV TEME: L'UOMO CREATO DA DIO
IN GESÙ, UNA PROSPETTIVA PASTORALE
MENTOR: prof. Giulio Cesareo

UVOD

Čovjek kao osoba oduvijek je bio predmet različitih znanosti, kao što su biologija, medicina, filozofija, psihologija itd. Međutim, čovjek zbog svoje kompleksnosti, uvjek nadilazi dosege svih humanističkih znanosti. Upravo zbog toga, svoj diplomski rad izabrao sam pisati iz područja teološke antropologije, zato što ona sažima rezultate niz drugih humanističkih znanosti i želi pomoći čovjeku odgovoriti na neka svoja egzistencijalna pitanja koja ga muče.

Što je teološka antropologija? Teološka antropologija je grana teologije, koja poštuje doprinose drugih humanističkih znanosti, ali uvjek, uz znanstveno poštenje, ima svoju viziju čovjeka, koja se ne podudara uvjek s prethodnim vizijama. "Neuravnoteženosti od kojih trpi današnji svijet zapravo su povezane s onom osnovnjom neuravnoteženošću koja je ukorijenjena u ljudskom srcu (...) s jedne strane, čovjek se, kao stvorenje, doživljava mnogostruko ograničenim, a s druge strane, u svojim željama osjeća se neograničenim i pozvanim na viši život. Mnogi misle da će naći smirenje u nekom od raznoliko iznesenih tumačenja svijeta (...) sve su brojniji oni koji, suočeni s današnjim razvitkom svijeta, postavljaju najdublja temeljna pitanja: 'Što je čovjek?' 'Koji je smisao patnje, zla i smrti?'?" (Gaudium et spes, br. 10).

DRUGO POGLAVLJE

PODRIJETLO ČOVJEKA
STVORENA NA SLIKU BOŽJU:
TEMELJ KRŠĆANSKE ANTROPOLOGIJE

STARÍ ZAVJET

Jedan od temeljnih i najstarijih pojmova biblijske i teološke antropologije jest: Čovjek stvoren na sliku Božiju. I reče Bog: "Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična!" (Post 1,26). Ovaj tekst, koji pripada svećeničkoj tradiciji, vidi čovjeka kao vrhunac svega stvorenoga, u piramidalnoj hijerarhiji, u kojoj je čovjek vrhunac stvaranja. Čovjek je stvoren izričitom Božjom odlukom "Načinimo čovjeka!", što znači da je željen od Boga i da nije puka slučajnost što postoji. Njegova sličnost s Bogom se sastoji u kvaliteti osobe. Tako čovjek, sukladno bibliskoj teološkoj antropologiji, postaje potpuno svjestan istine o sebi. Tekst ne kaže da je čovjek slika Božja, nego da je stvoren na sliku Božju. To je posebno važno u odnosu na religije koje okružuju Izrael, osobito religiju Egipta i Mezopotamije, gdje se faraon smatrao Bogom. Za Bibliju, međutim, kad god Bog stavlja biće u postojanje, stvara ga kao nešto drugo, kao samostalnog sugovornika. U čemu je zapravo čovjek sličan Bogu? Pa njegova sličnost s Bogom sastoji se u kvaliteti osobe. Tako čovjek sukladno bibliskoj teološkoj antropologiji postaje u potpunosti svjestan istine o sebi. Čovjek je moralno odgovoran pred Bogom Stvoriteljem, kao slika Božja među svim ostalim stvorenjima ima posebno dostojanstvo. Bog ga imenuje za gospodara svim ostalim živim bićima (r. 26). Čovjek je slika Božja u svemu što čini: u odnosu sa svijetom, s drugim, s Bogom. Slika Božja izražava

kvalifikaciju ljudskog bića kao takvog, po svojoj prirodi, koji pripada svakom čovjeku. Svi ljudi su stvoreni na sliku Božju i kao takvi pozvani su na jedinstvo s njime. Važno je znati da knjiga Postanka nije priručnik teološke antropologije, nego priča utemeljena na odnosu čovjeka i Boga, koja ima svoj nastavak kroz cijelo Sveti pismo. Stoga su Psalm 8 i Sir 17, 1-4 biblijska svjedočanstva koja slijede put svećeničke tradicije prikazane u Post 1,26-27. Ovi tekstovi veličaju čovjeka nad svim ostalim stvorenim. "Jer je Bog stvorio čovjeka za neraspadljivost i učinio ga na sliku svoje besmrtnosti. A đavlovom je zavišcu došla smrt u svijet i nju će iskusiti oni koji njemu pripadaju." (Mudr 2, 23-24) Čovjek je malen i krhak, ali vidimo kako se Bog briče za njega. Bog ga učini malo manjim od anđela. Sveti Irenej je napisao: "Živi čovjek je slava Božja". Stvorio ga je za besmrtnost.

NOVI ZAVJET

U Novome zavjetu nailazimo na dva teksta koja ostaju u kontekstu knjige Postanka. Prvi tekst nalazimo u Jakovljevoj poslanici, koja upozorava na grijeh učinjen jezikom: "Njim bla-goslivljamo Gospodina i Oca, i njime proklinjemo ljude koji su stvoren na slicu Božju" (Jak 3,9). Drugi tekst nalazimo u prvoj poslanici Korinćanima: "Čovjek ne treba pokrivati glavu, jer je slika i odsjev Božji" (1 Kor 11,7). Kada se kaže u NZ da smo stvoren na slicu Božju, odmah se misli na Isusa Krista kao novoga čo-

vjeka, koji je savršena slika Boga nevidljivoga. "Prvi čovjek Adam, postade živa duša, a novi Adam životvorni duh" (1 Kor 15, 45). Govor o Božjoj slici temelji se na činjenici da čovjek nastaje iz suobličenja s Kristom u i po vjeri, krštenju i nasljedovanju. Zato nas Isus sve poziva "da budemo savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski" (Mt 5, 48). Na poseban način sveti Pavao produbljuje ovu temu – na slicu Božju. U svojim poslanicama kaže da je: *Krist savršena slika Božja*: "Onima kojima je bog ovoga svijeta posve osljePIO nevjerničku pamet da jasno ne vide svjetlo sjajne Radosne vijesti Krista, koji je slika Božja" (2 Kor 4,4). *Kršćanin postaje slika Kristova*: "Jer koje je predvidio, one je i pred-odredio da budu jednaki slici njegova Sina" (Rim 8,29). *Kršćanin u Kristu postaje slika Božja*: "Ne lažite jedan drugome, jer ste svukli staroga čovjeka s njegovim djelima, a obukli novoga, koji se uvjek obnavlja za stanje prave spoznaje prema slici svoga Stvoritelja" (Kol 3,9). Vidimo kako sa svetim Pavlom počinje prava rasprava iz teološke antropologije. Ignazio Sanna u svojoj knjizi "Chiamati per nome" naglašava četiri aspekta biblijske antropologije sv. Pavla: Kada Pavao govori o čovjeku kao slici Božjoj, on se usredotočuje na Krista koji je savršena slika Božja: "I kako smo nosili sliku onoga zemaljskoga, nosit ćemo i sliku ovoga nebeskog" (1 Kor 15,49).

Prvi aspekt je soteriološki. Čovjek je stvoren na slicu Božju, jer je stvoren i posvojen u Isusu Kristu. Zahvaljujući Kristu čovjek grešnik je opravdan i pozvan suočiti se na slicu Božju:

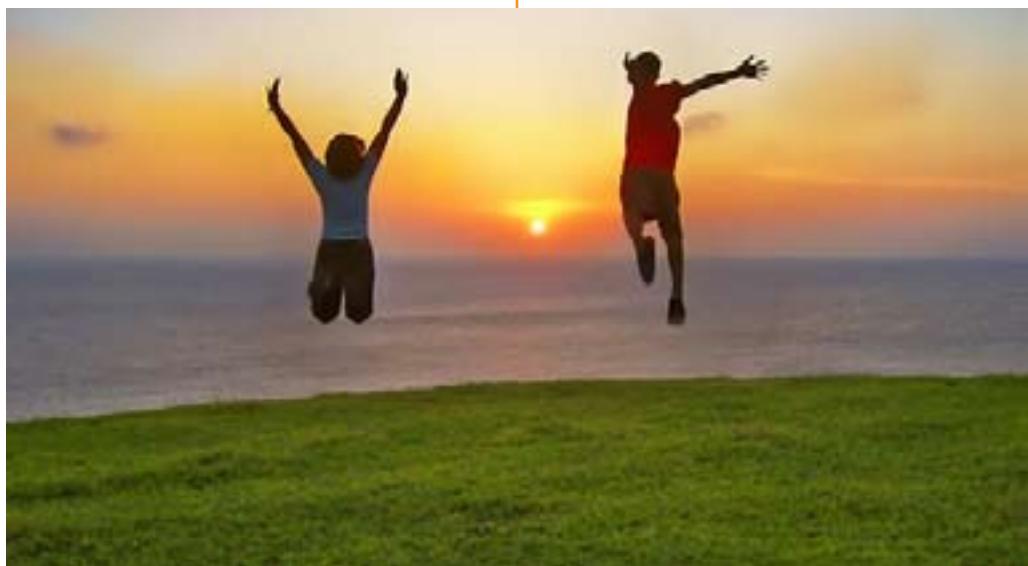

"Jer koje je predvidio, te je i predodredio, da budu jednaki slici njegova Sina" (Rim 8,29), pozvan u njegovu slavu: "A mi svi, koji otkrivena lica odrazujemo kao ogledalo slavu Gospodnju, preobražavamo se u tu istu sliku, uвijek sve slavniju, jer dolazi od Gospodina, od Duha" (2 Kor 3,18), krštenjem otkupljeni, postajemo nova stvorenja (usp. 1 Kor 15, 45-49).

Drugi je etički aspekt. Svaki je čovjek od Boga predodređen da se suoči slici Isusa Krista, kroz vršenje kreposti, što dovodi do unutarnje obnove. "Velim i zaklinjem da sa sebe skinete i odložite staroga čovjeka, koji pripada prijašnjem načinu života, čovjeka koji u varavim požudama ide u propast, te da se iz dana u dan obnavljate duhom u kojem mislite i da se obučete u novoga čovjeka, stvorena na sliku Božju" (Ef 4, 22-24).

Treći je eshatološki aspekt. Postajanje sličnim Kristu traje cijeli život, a do potpune sličnosti će doći uskrsnućem mrtvih. Tada će Krist "preobraziti naše bijedno tijelo I učiniti ga jednakim svome slavnom tijelu" (Fil 3,21).

đu pojma slike Božje iz Knjige Postanka, koja se odnosi na čovjeka i Novoga zavjeta, koji kaže da je slika Božja Krist. Tako se rađaju dvije škole: jedna koja se zove Antijohijska, a glavni predstavnici su joj sveti Irenej i Tertulijan, a druga je Aleksandrijska, na čelu s Origenom i Klementom Aleksandrijskim. Učenja otaca, s obzirom na tu temu, mogu se svrstati u tri glavne skupine prema odgovoru na dvije skupine pitanja: 1) Tko je izvorni model? Riječ (Logos), utjelovljeni Krist ili Trojstvo? 2) Gdje je slika čovjeka, ili tko je pravi nositelj slike: duša ili čovjek u cjelinu? Tako, za Irenejev pojam, slika Božja ima za pozadinu Pavlov paralelizam Adam – Krist, a sličnost je poziv koji se razvija cijelog života pomoću Duha Svetoga. Za Ireneja je cijeli čovjek, njegova duša i tijelo, slika Božja. Aleksandrijska škola poistovjećuje sličnost s njegovim božanstvom, ne s čovještvo. Slika Božja nalazi se u duši. Za svetog Augustina slika Božja je Presveto Trojstvo: "Sveto pismo naime naučava da je čovjek stvoren na sliku Božju, da je sposoban spoznati i ljubiti svojega Stvoritelja"

PATRISTIČKO PRODUBLJIVANJE

Kršćansko viđenje čovjeka nadovezuje se na antičku antropološku tradiciju. Već u prvim stoljećima crkveni oci razmišljali su o slici Božjoj tražeći način kako da razumiju odnos izme-

(Gaudium et spes, br. 12). U Katekizmu Katoličke Crkve stoji: "Čovjek je jedino stvorenje što ga je radi njega samoga Bog htio, on je jedini pozvan da spoznajom i ljubavlju dijeli Božji život" (KKC 356).

U drugom poglavlju donosim pogled na čovjeka s filozofsko-biblijskog gledišta, osobito

se nadovezujući na aktualne teme filozofskog dualizma monizma i biblijskog monizma kao dva oprečna stava, koja ne moraju nužno voditi dvama zaključcima, te navedeno donosim i u patrističkom kontekstu. Više pozornosti bih još htio pridati poimanju ljudskog tijela, kao aktualnom pitanju današnjice.

TREĆE POGLAVLJE

LJUDSKO TIJELO: DAR BOŽJI ČOVJEKU

TIJELO I TJELESNOST NEKADA I U SUVREMENOM POIMANJU ČOVJEKA

Za nas kršćane jedinstvo čovjeka je nešto neprocjenjivo. Naše je tijelo uvijek sjedinjeno s dušom – do smrti. "Ljudska osoba je stvorena na sliku Božju, biće koje je u isti mah tjelesno i duhovno", reći će se u Katekizmu.

Dok se utjecaj dualizma, koji omalovažava materijalno, proteže sve do našeg vremena, može se istovremeno govoriti i o jednoj drugoj krajnosti. Kroz dugi niz godina, u dualizmu je duh dominirao nad tijelom. "Materijalno je tijelo prolazno i u biti zlo, dok je duhovna komponenta duša ili um vječno i dobro", reći će Platon. Danas možemo reći da više nije duhovno što nadvladava materijalno, nego je upravo suprotno. Može se govoriti o kultu tijela današnjice. Tijelo mora uvijek biti uvijek dobro, mlado, lijepo, zdravo itd. Posebno se može govoriti o zlouporabi ženskoga tijela, kao predmeta zadovoljstva. Tijelo je svedeno na razinu seksualnog zadovoljstva, totalno odcijepljeno od svoje duhovne dimenzije. U trenutku kada je tijelo svedeno na predmet zadovoljstva, osoba više ne postoji. Sve do sada smo mogli vidjeti da je za jedne čovjek samo duša (Platon), za druge je čovjek samo materija (Marx, Comte). Za nas kršćane, čovjek je duh i materija. Čovjek nije samo duša, nego treba i materiju da bi razvio svoje djelovanje, ali nije ni samo tijelo, jer bez duše nije čovjek.

DOSTOJANSTVO I VAŽNOST LJUDSKOG TIJELA

U povijesti čovječanstva prisutan je i grijeh, koji itekako ima posljedice na čovjeka. Bog, pak nije zaboravio na čovjeka i nije ga ostavio

u stanju grijeha, nego, naprotiv, daje mu obećanje: "Evo Djevica će začeti i roditi sina i dat će mu ime Emanuel – što znači: Bog je s nama" (Mt 1,23). Radi nas ljudi sam Bog dolazi na zemlju kako bi uspostavio novi red života na ovoj zemlji. Ime *Emanuel* znači da je Bog došao u osobi Isusa. Apostol Ivan piše: "I riječ je tijelom postala i nastanila se među nama" (Iv 1,14). Bog, uzevši naše ljudsko tijelo, postao je vidljiv svima. Redak *Riječ je tijelom postala* ima mnogo dublje značenje od onoga što se čini na prvi pogled. Prema grčkoj riječi "sarx", Isus je uzeo ljudsko tijelo. I više od toga: kaže kako je Božanski Duh obuzeo tijelo. Utjelovljenje je bilo planirano prije utjelovljenja ovoga svijeta: "Kada dođe punina vremena, posla Bog svoga Sina, rođena od žene, rođena pod zakonom" (Gal 4,4). Plan i povijest spasenja Božjega se najbolje vidi u Hvalospjevu Bogu Spasitelju u Poslanici Efezanima: "On nas u sebi izabra prije stvaranja svijeta, da budemo sveti i bez mane pred njim, u ljubavi nas predrodredi sebi za sinove po Isusu Kristu (...) u kome imamo otkuljenje njegovom krvlju, oproštenje grijeha, prema bogastvu njegove milosti" (Ef 1,1-10).

Tijelo Kristovo ima važnu ulogu u našem spasenju: "Božji je Sin u ljudskoj naravi, koju je sa sobom sjedinio, smrću i uskrsnućem svojim svladao smrt, te je čovjeka otkupio i preobrazio u novoga stvora" (Lumen gentium 7,1). Po krštenju se suobličujemo s Kristom. Naše tijelo postaje hram Duha svetoga. Čovjek je stvoren na "sliku Božju". Novi zavjet otkriva nam da je samo Isus Krist "trajni lik Božji" (usp. Fil 2, 6), "slika Boga nevidljivoga, prvorodenac prije svakog stvorenja" (usp. Kol 1, 15).

Krist je stvarnost što u punini ostvaruje Čovjeka: "Čovjek je biće stvoreno od Boga, da postane osoba u Kristu", reći će sveti Grgur Nisenski.

PRIMJER SAM VAM DAO DA I VI ČINITE!

ĐAKONSKO REĐENJE
FRA STJEPANA BRČINE I FRA FILIPA PUŠIĆA

POVIJESNI PREGLED

Od apostolskih vremena
do II. vatikanskog koncila

Ustanova đakonata potječe od apostolskog vremena, kad su apostoli dio svojih zadaća i obveza prenijeli na sedam muževa "na dobru glasu, punih Duha i mudrosti" (Dj 6,1-6). Kao reprezentanti sedam prvih đakona ističu se posebno sv. Stjepan i sv. Filip. Izvorno značenje riječi đakon (grč. διάκονος) svodi se najprije na službu kod stolova, a poslije se formiralo značenje "brinuti se za opskrbe života" te konačno kao opći izraz za služenje. U počecima crkve Kristove đakon je bio neposredno podređen biskupu kao njegov neposredni suradnik, a svećenik zamjenjuje biskupa prigodom liturgijskih obreda. S time stoji đakon iza svećenika, jer ne dobiva duha svećeništva (prezbiterija) i ne sudjeluje u vijeću klera (Hipp. trad. apost. 8). Ipak treba naglasiti da đakon nije podložan svećenicima, jer stoji u izravnoj vezi s autoritetom (biskupom). Kao najbliži suradnici biskupa imali su đakoni često veće značenje i utjecaj nego svećenici. Đakonska služba bila je shvaćena kao ministerium episcopi (Hipp. trad. apst. 8). U jednoj usporedbi đakon predstavlja biskupa kao što je Aron predstavljao Mojsija te na taj način dobiva posredničko značenje između biskupa i Božjeg puka (Didasc. 9 i 11). Zbog đakonskog posredništva između biskupa i puka dodjeljuju se đakonu i specifične zadaće, kao npr. briga za bolesne i siromašne, prema volji i nakani biskupa. Stoga je đakon često i upravitelj crkve-

nih dobara. Prilikom euharistijske službe đakon donosi kruh i vino na oltar i poziva vjernike na molitvu. Čini se da je tek u 4. stoljeću suradnja u propovijedanju riječi Božje kao i sudjelovanje u liturgijskim obredima proširena i na đakone. Nakon 4. stoljeća funkcija đakona i prezbitera u mnogome su slične, a čak dolazi i do konkurenциje. Pozicije prezbitera postaju sve stabilnije, jer su oni voditelji župnih zajednica. Prezbiteri na taj način u nekim stvarima i usurpiraju đakonske zadaće. Pseudo-Ambrosius i Jeronim nastoje oslabiti ugled đakona i staviti ih pod upravu prezbitera, a ne pod izravni autoritet biskupa. Tijekom vremena prezbiteri dobivaju punomoći i ugled, a đakonska osebujnost kao neposrednih suradnika biskupa pola-

Fra Stjepan u đakonskom ruhu

gano se gubi, tako da đakonat još i pred konac prvog tisućljeća biva takoreći bez funkcija. Đakonat tako zakržjava i postaje još samo pro-lazna stepenica prema prezbiteratu. U srednjem i novom vijeku nema nekih osobitih promjena. Đakonat ostaje kao polazni stadij k svećenstvu i nema takoreći nikakvih samostalnih obilježja. Sv. Toma Akvinski spominje đakone u vezi s krštenjem i euharistijom (S. th. III, 67, 1; 82,3), ali zastupa mišljenje da đakonu ne pripada dijeliti sakramente. I na Tridentinskom koncilu nije došlo do nekih osobitih pomaka što se tiče stalnog đakonata.

Subota, 25. listopada za našu franjevačku zajednicu nije bila kao i svaka druga subota. Toga dana u našoj Provinciji dogodilo se nešto posebno, pogotovo za dvojicu naše subraće, fra Stjepana Brčinu i fra Filipa Pušića. Njih dvojica toga dana primili su red đakonata i tim činom stupili u klerički stalež.

Fra Stjepana OFMConv. (Drijenča BIH) i fra Filipa OFMConv. (Zagreb) zaredio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, uz još četvoricu dijecezanskih, a to su: Dominik Glasnović (Zagreb), Matija Knok (Lobor), Martin Krizmanić (Zagreb), Marko Torbar (Krašić) i šestoricu redovničkih kandidata: fra Silvijo Šćepanović OFM (Kutina), fra Franjo Vuk OFM (Uljanik), br. Jakov Kuharić OCD (Zagreb), Zrinko Nikolić SMM (Imotski), Domagoj Polanščak OP (Sisak), Mirko Vlk OP (Orlovac), pozvavši ih da uvijek budu dionici ljubavi koja izvire iz Isusova probodenog Srca na križu, kako bi besplatno primali i besplatno davali neizmjerne milosti Božje.

Nakon što je kandidate zareditelju predstavio rektor Nadbiskupskoga bogoslovnog sjemeništa mr. Andelko Koščak, kardinal Bozanić održao je kratku homiliju.

Izražavajući radost toga trenutka, kardinal je ređenicima poručio kako se iskreno raduje što su prihvatali Božji poziv i svoje mlade živote položili u njegove ruke.

Kardinal Bozanić srdačno je pozdravio roditelje ređenika, braću, sestre, rodbinu, prijatelje i znance, poglavare i odgojitelje, te sve prisutne na slavlju u zagrebačkoj katedrali. Objasnjavajući kako je ovaj događaj "znak Boga koji nas ne ostavlja same, koji nas ne napušta, već nam očituje svoju ljubav i blizinu". Kardinal je naglasio re-

Fra Filip prima bratski cjelov
od kardinala Bozanića

đenicima da svojim odgovorom "Evo me!", na Gospodinov poziv ulaze u Božji plan spasenja i postaju znak nade za budućnost Crkve; primjer evanđeoske hrabrosti za sve.

Na đakone se ne polažu ruke za službu prinositelja Kristove žrtve – za svećeništvo, nego za služenje u vidu posluživanja. Služenje je temeljno pravilo za one koji žele biti Kristovi poslanici.

Kardinal je posebno ređenicima preporučio vjernost duhu molitve u obdržavanju Službe časova: "To je neprestana molitva Crkve koja je posebno povjerena svetim službenicima. Čuvajte intenzivan i živ dijalog s Bogom moleći za sebe i čitav svijet." Također im je savjetovao da budu bliže siromašnima i potlačenima jer će u njima prepoznati lice Krista Spasitelja.

Nakon mise u zagrebačkoj katedrali, okupili smo se u samostanskoj dvorani sv. Franje da svečanim ručkom, pjesmom i plesom, uz roditelje, braću, sestre i ostalu rodbinu naših ređenika, proslavimo i zaokružimo taj svečani dan za našeg fra Filipa i fra Stjepana.

Naše ređenike fra Stjepana Brčinu i fra Filipa Pušića preporučamo u zaštitu Presvete Bogorodice Djevice Marije i svetoga Franje, neka posreduju za vas, učvrste vašu odluku i trajno vas prate na vašemu putu!

ZAUVIJEK TI SI SVEĆENIK

SVEĆENIČKO REĐENJE I MLADA MISA

Fra Vladimir prima majčinski blagoslov

Bogu hvala, i ove godine naša je Provincija dobila jednog svećenika: fra Vladimira Vidovića. Fra Vladimir je 31. svibnja 2014., po rukama đakovačko-osječkog nadbiskupa Đure Hranića u Slakovcima, u crkvi svete Ane, ušao u prezbiterku obitelj primivši red prezbiterata. Kako to obično biva, tek zaređeni svećenik, nakon svećeničkog ređenja, predvodi prvu javnu misu s vjerničkim pukom i ostalom braćom svećenicima.

Mladu misu, fra Vladimir je slavio u "Maloj" crkvi (sv. Antuna Padovanskoga) u Vinkovcima. To je samostanska crkva naših frataru u koju je fra Vladimir kao dijete i mladić redovito dolazio, ministirao i dobio poticaj za redovnički i svećenički poziv. Za mladu misu duhovno se pripremalo trodnevnicom, a posljednjeg dana trodnevnice, uoči ovoga svečanoga mlađomisničkog slavlja, upriličeno je molitveno bdijenje s klanjanjem pred Presvetim. Toga trećeg dana misu i bdijenje predvodio je fra Nikola Šantek, uz asistenciju i animiranje bogoslova. Kroz dane trodnevnice i u molitvenom bdijenju posveštena je uloga i važnost svećenika u životu Crkve. Tako se tijekom molitvenog bdi-

jenja pred oltar prinosilo: svijeću, što je pratilo razmišljanje koje je istaknulo zadatak svećenika da svjetli i izgara za one koje mu Bog stavlja na životni put; zatim Sveti pismo, razmišljajući o svećeniku koji je pozvan hraniti ljude Riječu Božjom i biti živa riječ Božja poput svetog Franje *alter Christus* – drugi Krist tj. ono što propovijeda da i živi; prinoseći kruh razmišljalo se o slici svećenika kao kruha – kruh je neizbjegna hrana, a svećenik je pozvan duhovno hraniti ljude; i naposljetku se prinijelo štolu i pepeo, čime se htjela istaknuti uloga svećenika kao isповjednika, preko kojega Krist liječi dušu čovjeka.

Idućeg dana, 6. srpnja 2014., majčinim blagoslovom i ulaznom procesijom započelo je misno slavlje koje je predvodio mlađomisnik u koncelebraciji sa dvadesetak svećenika. Brojni

Slavlje svećeničkog ređenja u crkvi sv. Ane u Slakovcima

Slavlje mlađe mise u Maloj crkvi

vjernici iz Vinkovaca i Zagreba okupili su se s fra Vladimirom zahvaliti Bogu za dar njegova zvanja i moliti Gospodina da ga prati na redovničkom i svećeničkom putu, baš kao što je i propovjednik istaknuo da je Božji narod pozvan moliti za svećenike da budu sveti. Govoreći o tajni svećeništva, propovjednik fra Ilija Miškić kazao je da je svećenik odabran od Gospodina koji ga poziva u tu službu i daje mu slobodu da taj poziv prihvati ili otkloni. Dalje govoreći o svećeniku, istaknuo je: "Na nama se Božje oko zaustavilo! Na nas pada izbor Svevišnjega! A to je i privilegij i čast i radost, ali i odgovornost. Mi smo suradnici, ministri Boga neizmjernoga, svetoga, vječnoga!" Na kraju propovijedi, obraćajući se mladomisniku, rekao je: "Gospodin je sebe darovao tebi. Uzvratи mu darivanjem samoga sebe, nepodijeljeno. Samo život življen za druge vrijedi živjeti. To nam je Isus pokazao."

Na završetku misnoga slavlja, koje je pjesmom pratilo tamošnji zbor i cvrkut ptica, fra Vladimir je izrekao svoju zahvalu obitelji, su-

brači i svima koje mu je Gospodin stavio na životni put. Govoreći o svom mladomisničkom geslu U istini i ljubavi, rekao je: "Živeći u istini i ljubavi u nama će se roditi sloboda koja će nas dovesti do potpunog pripadanja Isusu Kristu. Stoga i ja svoje svećeništvo želim živjeti u istini i ljubavi iz kojih će se roditi sloboda koja neka me odvede u puninu vječnoga života." Nakon zahvalnog govora podijelio je mladomisnički blagoslov svima prisutnima. Po završetku slike mise uslijedio je ukusni ručak u dvorani "Barun Trenk" u Mirkovcima. Tko je želio, mogao

je dobivene kalorije potrošiti na plesnom podiju, a oni koji su htjeli zadržati dobivene kalorije, mogli su uživati u slavonskim pjesmama koje su izvrsno izvodili tamburaši, među kojima je bio i naš fra Michael, fra Vladimirov rođak. Da, mogli su uživati dok se tamburaši nisu sjetili pjesme *Laku noć sviraači, dušu ste mi dirnulii...*

Mons. Đuro Hranić izražava radost zbog novog redenika

PIŠU: FRA MILAN GELO I FRA JOSIP IVANOVIĆ

U RADOSTI BRATSKOGA ZAJEDNIŠTVA

SUSRET BOGOSLOVA SREDNJE I ZAPADNE EUROPE

Na Uskrsni ponедјелjak, 21. travnja, наши bogoslovi, zajedno с provincialnim ministrom fra Josipom Blaževićem, posjetili су Hrvatsku katoličku župu u Münchenu, gdje su ih ugostili fratri Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja (Split). Uz vodstvo župnika fra Borisa Čarića imali su mogućnost upoznati se s brojnim aktivnostima u župi. Toga poslijepodneva posjetili su prвостолnicu nadbiskupije München – Freising *Frauenkirche*, nekadašnju katedralu Josepha Ratzingera, nadbiskupa Münchena i Freisinga, а данас kardinala Reinharda Marxa. Na putu prema Schwarzenbergu posjetili su Rothenburg ob der Tauber, bavarski gradić iz srednjeg vijeka, koji tijekom povijesti nije pretrpio veća oštećenja.

Od 22. do 26. travnja, u samostanu franjevaca konventualaca u Schwarzenbergu Njemačke provincije svete Elizabete, održao se godišnji susret bogoslova franjevaca konventualaca srednje Europe. Teme ovogodišnjeg susreta bile su: "Klara iz Asiza – Franjo i žene – Odnos muškaraca i žena u Katoličkoj crkvi kroz povijest". Predavanja je održala dr. Martina Kreidler Kos, poznata stručnjakinja franjevačko-klarijanskog pokreta.

Sudjelovala su trideset i dvojica sudionika iz Velike Britanije, Njemačke, Slovenije i Hr-

vatske: četvorica provincialnih/kustodijalnih ministara (fra Peter Damian Massengill, fra Bernhardin M. Seither, fra Milan Kos i fra Josip Blažević), magistri bogoslova, te četvorica njemačkih đakona i bogoslova, trojica slovenskih i osmorica hrvatskih bogoslova. Na susretu je aktivno sudjelovao i generalni asistent za srednju Europu fra Miljenko Hontić.

SRIJEDA, 23. TRAVNJA

Prvi dan je započeo euharistijskim slavlјem na njemačkom jeziku, koje je predslavio fra Milan Kos, provincialni ministar Slovenske provincije sv. Josipa. Uslijedilo je prijepodnevno predavanje, u kojem je dr. Kreidler Kos usporedno prikazala život svete Klare, svete Janje Praške i svete Elizabete Ugarske. Razvoj ženskog krila franjevačkog pokreta bio je praćen iskrenim nasljedovanjem Isusa Krista, uz iskrenu Franjinu pomoć. U poslijepodnevnom predavanju donesen je presjek s motivima Franje i Klare u ikonografiji na njemačkom govornom području od XIII. stoljeća sve do moderne umjetnosti i kinematografije na svjetskoj razini. Teme drugog dijela predavanja bile su "Povijest odnosa Franje i Klare" i "Odnos muškaraca i žena u suvremenoj Crkvi".

Kroz šest točaka dr. Kreidler Kos usporedila je odnos Franje i Klare: 1) Franjo ne treba Klaru,

dok Klara nije mogla bez Franje; 2) Prve klarise, kao i braća, zajedno i slobodno obećavaju poslušnost Franji; 3) Franjo prepoznaće božansko nadahnuće u životu Klare i prvih klarisa; 4) Franjo u trenutcima krize traži od Klare savjet i pouzdaje se u njezinu povezanost s Bogom; 5) Franjina Pjesma stvorova je plod iskustva iz osobnog susreta s Bogom i odnosa koji je imao s Klarom; 6) Franjo je glavni Klarin argument u borbi za potvrđivanje vlastitog pravila života. U predavanju se nije govorilo samo o odnosu Klare i Franje već i o odnosu između muškarca i žene u životu suvremene Crkve. Predavačica je pitanjima poticala na raspravu.

Večernje druženje je obilježeno predstavljanjem pojedinih zemalja preko karakterističnih proizvoda. Naši bogoslovi su se predstavili uz bogatstvo slavonskih specijaliteta i hrvatskih čokoladnih proizvoda.

ČETVRTAK, 24. TRAVNJA

Euharistijsko slavlje je predslavio fra Miljenko Hontić, generalni asistent CEC-a, a liturgiju na univerzalnom jeziku Crkve animirali su naši bogoslovi. Prof. dr. sc. Martina Kreidler Kos je prijepodne održala svoje posljednje predavanje, koje je uključivalo dvije teme: "Klara i euharistija", "Razvoj Klarinog pokreta unutar franjevačkog Reda od samih početaka do danas". U poslijepodnevnom dijelu programa sudionici susreta posjetili su i obišli grad Bamberg, gdje su razgledali katedralu, Rosengarten i Rathaus. Pjevanu Večernju u karmeličanskoj crkvi animirali su hrvatski bogoslovi. Nakon večere bratsko druženje nastavilo se u samostanu Schwarzenberg.

PETAK, 25. TRAVNJA

Dan je započeo euharistijskim slavljem i molitvom Jutarnje na engleskom jeziku koju je predslavio fra Peter Damian Massengill, kustos Velike Britanije i Irske. Usljedio je posjet gradu Würzburgu. Uz stručno vodstvo sudionici su posjetili nekadašnju biskupsku rezidenciju i samostan franjevaca konventualaca Njemačke provincije sv. Elizabete, koji je iskazao svoje gostoprимstvo. Posjetili su katedralu posvećenu sv. Kilijanu i prošetali gradom. Večer je zavr-

šila večerom u blizini Würzburga, tijekom koje su se mogla kušati vina iz okolnih vinograda.

U poslijepodnevnom dijelu naši bogoslovi su posjetili Hrvatsku katoličku misiju u Würzburgu. Voditelj misije fra Paško Mandurić rado je primio i ugostio mladost Provincije s provincialnim ministrom fra Josipom i generalnim asistentom fra Miljenkom, kojima je govorio o svojoj misiji i pastoralnim aktivnostima.

SUBOTA, 26. TRAVNJA

Posljednjega dana susreta euharistijsko slavlje predslavio je fra Bernhardin M. Seither, provincialni ministar Njemačke provincije, na njemačkome jeziku.

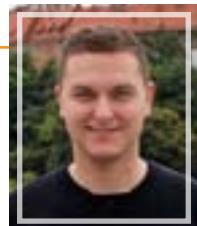
Po završetku službenoga programa susreta, naši bogoslovi su hodočastili u Altötting, poznato bavarsko marijansko svetište, te su posjetili muzej *ex voto* darova nazvanog "Haus Papst Benedikt XVI". U nastavku povratka u Hrvatsku posjetili su malo bavarsko mjesto Marktl am Inn, rodno mjesto Josepha Ratzingera – Benedikta XVI. Osim kuće u kojoj su se prisjetili njegova života i djela, posjetili su i župnu crkvu sv. Oswalda, u kojoj je 16. travnja 1927. godine kršten Joseph Alois Ratzinger.

Želja ovoga susreta bila je poticaj za dublje i studiozno proučavanje klrijanskog elementa u franjevačkom pokretu koji je itekako obilježio početke naše karizme. Dr. sc. Martina Kreidler Kos je svojom stručnošću i oduševljenošću franjevaštvom potaknula na razmišljanje i propitivanje osobnih stavova o ulozi Klare u Franjinu životu. Susret je protekao u radosti bratskoga zajedništva.

PIŠE: FRA JOSIP IVANOVIĆ

REDOVNICI? ILI JESMO ILI NISMO!?

UZ GODINU POSVEĆENOGA ŽIVOTA

Prvom nedjeljom Došašća započeli smo Godinu posvećenoga života (od 30. studenoga 2014. do 2. veljače 2016.) proglašenu od pape Franje. Prilika je to svim osobama posvećenoga života preispitati svoju savjest pred Bogom i pred Crkvom koliko je njihov život uistinu sol zemlje i svjetlo svijeta (usp. Mt 5,12-13). Pokušat ćemo razmišljati o posvećenom životu u pogledu na proteklih pedeset godina, od Drugoga vatikanskog koncila i novosti koje je on donio; pokušat ćemo vidjeti koliko se radilo na toj obnovi "Bogu na čast, a Crkvi na službu" (*Rimski pontifikal*, Zavjetovanje redovnika). Ovo razdoblje jest "vrijeme milosti" za posvećeni život i život Crkve, ali i prilika da se vide svijetle i tamne strane današnjega redovničkog života. Kako bismo imali dobar uvid u brigu za posvećeni život u Crkvi, zadržat ćemo se na povjesnom pregledu dokumenata, koji su plod razmišljanja i molitve od Drugoga vatikanskog koncila do današnjih dana.

PRVOTNI ZANOS I ENTUZIJAZAM

Dogmatska konstitucija *Lumen gentium*, potvrđena 21. studenoga 1964. godine, jedna je od dvije dogmatske konstitucije Drugoga vatikanskog koncila. Nakon petoga poglavlja, o sveopćem pozivu na svetost, Konstitucija dotiče pitanje redovničkoga života. Jasno je naglašeno da se od svih Kristovih vjernika očekuje savršeno življenje krsnih obećanja i naslijedovanje Krista siromašnoga i poniznoga, kako bi se u potpunosti suočili na njegovu sliku (usp. LG, 40-44). Konstitucija ne želi monolitnu Crkvu: "Božji se narod okuplja ne samo iz različitih naroda nego je i sam u sebi sastavljen od raznih redova. Među njegovim [Kristovim] udovima, naime, postoji različitost, bilo po službama, kad neki obavljaju svetu službu na dobro svoje braće, bilo po položaju i uređenju života, kad mnogi u redovničkome staležu na užem putu teže za svetošću te svojim primjerom potiču braću" (LG, 13).

Šesto poglavlje *Lumen gentium* temelj je Dekreta o prilagođenoj obnovi redovničkoga života, *Perfectae caritatis*, potvrđenoga 28. listopada 1965. godine. U njemu su dotaknute važne točke same Konstitucije, što je osobito istaknuto već na samome početku Dekreta: "Nastojanje oko savršene ljubavi po evanđeoskim savjetima proistjeće iz nauka i primjera božanskog Učitelja, a pojavljuje se kao sjajan znak Nebeskog kraljevstva" (PC, 1), a tako je naglašena i kristocentričnost posvećenoga života. "Već je od početka Crkve bilo muževa i žena koji su ostvarivanjem evanđeoskih savjeta nastojali u većoj slobodi slijediti Krista i izraziti ga naslijedovati" (PC, 1) i tako u Crkvi jesu svim vjernicima znak prisutnosti nebeskih dobara, svjedoče o novome i vječnome životu postignutom po Kristovu otkupljenju te tako naviještaju buduće uskrsnuće i slavu nebeskoga kraljevstva (usp. LG, 44). Prema tome, evanđeoski savjeti nisu tek neka apstraktna stvarnost, nego stvarnost Krista čistoga, siromašnoga i poslušnog, sve do smrti na križu (usp. LG, 43). U br. 2 *Perfectae caritatis* Koncil ističe opća načela prilagođene obnove: a) slijediti Krista kako je to izloženo u Evandelju; b) dobro upoznati i vjerno slijediti duh osnivača; c) sudjelovati u životu Crkve; d) poznavati prilike ljudi i vremena kao i potrebe Crkve, u svjetlu vjere s razumijevanjem prosuditi okolnosti suvremenog svijeta, te ljudima pritjecati u pomoć; e) prilagođavanje potreba današnjega vremena provoditi u skladu s duhovnom obnovom, kojoj valja dati prednost. U Svetome pismu, posebno u evaneljima i u slavlju euharistije događa se i ostvaruje svakodnevni intimni susret s Kristom. On je prvi primjer izvršavanja volje Očeve do smrti. Slijedeći njegov primjer u potpunosti se posvećuju Bogu, a njihovo posvećenje jest stvarnost u kojoj se prožima božanska, "izvanredan dar milosti" (PC, 12), i ljudska inicijativa, kao slobodan odgovor u darivanju vlastitoga života srca nepodijeljena (usp. Fil 2,1; 4,7), već spremna zauzeti se za Božje djelo u ovome svijetu. Na tome putu življjenja osobnoga posvećenja važno mjesto nalazi i zajednica koja nastavlja živjeti po uzoru Isusovih učenika koji ostavise sve i podoše za njim (usp. Lk 5,11). "Zajednica kao prava obitelj, sabrana u Božje ime, uživa njegovu nazočnost." (PC, 15)

TKO SMO?

Usprkos "svjetlu" koncilskih usmjerenja obnove redovničkoga života i oduševljenju koje je Koncil donio, nastupilo je razdoblje suhoće i gorkih iznenadenja. U tom razdoblju je nastao i slogan "zabranjeno zabraniti" (tal. *vietato vietare*) koji savršeno opisuje u kakvom se stanju nalazio redovnički život. Mnogi redovnici su u postkoncilskom razdoblju iskusili tzv. križu identiteta, koja bi se mogla nazvati i križom besmisla. Naime, ova kriza imala je negativan odraz u trenutku kada je bilo potrebno potvrditi osobnu vjernost redovničkom životu i predložiti uspješan pastoral zvanja za redovnički život. Dokumente Koncila tumačilo se svojevoljno i prihvaćalo se samo ono što je odgovaralo pojedincu. Zbog toga je postkoncilsko razdoblje obilježeno i padom broja članova redovničkih ustanova.

Svjestan situacije, Pavao VI. u Apostolskoj pobudnici *Evangelica testificatio* (29. lipnja 1971.), koja je nazvana *magna charta redovničkoga života*, izražava svoju bol zbog napada na redovnički život, koji je i sam doveden u pitanje. Pavao VI. odgovara po nauk Drugoga vatikanskog koncila: "Želimo odgovoriti na nemir, nedoumice i kolebljivost što se kod nekih opaža, a ujedno učvrstiti one koji se zalažu za pravu obnovu redovničkog života" (ET, 2).

Papa tako redovnicima doziva u pamet slobođu kojom su odgovorili poticajima Duha Svetoga i pošli za Kristom; ističe ljepotu i veličinu dara koji je posvemašnji i neopoziv (usp. ET, 7); podsjeća na bitne obvezе življjenja Bogu posvećene čistoće, siromaštva i poslušnosti. Stil života ima se razlikovati od tek puke uspješne ljudske djelatnosti, smisao je živjeti po Kristovu primjeru, uroniti u Boga, povremeno se povući od svijeta, izgrađivati novoga čovjeka, njegovati liturgijski život, sudjelovati u poslanju Crkve itd. (usp. ET, 31-50). Papa oštrim, ali istovremeno i očinskim riječima potiče redovnike da budu živi svjedoci Gospodinove ljubavi u svijetu, koji je toliko potreban ljubavi i utjehe: "Otvoreni božanskoj radosti, utvrđujući zasad vjere i u njihovu svjetlu kršćanski tumačići suvremene probleme, velikodušno provodite u život zahtjeve svoga zvanja. Došao je čas da se s najvećom vjernošću, bude li potrebno, date

na obnovu svoje savjesti pa i na preispitivanje cijelog svog života” (ET, 53).

SPOZNAJ SAMOGA SEBE!

Posljednjih godina 20. stoljeća osjetila se potreba “da se bolje objasni identitet različitih životnih staleža, njihovo zvanje i specifično poslanje u Crkvi” (VC, 4). Odgovor je proizašao iz rada triju biskupskega sinoda, čiji su plodovi sabrani u trima postinodalnim apostolskim pobudnicama pape Ivana Pavla II.: *Christifideles laici o laicima* (30. prosinca 1988.), *Pastores dabo vobis o odgoju i obrazovanju svećenika* (25. ožujka 1992.) i *Vita consecrata o posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu* (25. ožujka 1996.). Papa Ivan Pavao II. želio je prikazati svojstven i pozitivan identitet posvećenoga života u Crkvi. Želi naglasiti preobrazbu vlastitoga i zajedničkog života po uzoru na savršen život Presvetoga Trojstva; želi pomoći redovnicima i redovnicama živjeti temeljne vrijednosti životnoga odabira, svjesni da su i sami izabrani. Papa ne prekida s prošlošću, nego nastavlja linijom neprekidnosti i razvoja. Njegova linija neprekidnosti očituje se u vjernosti učiteljstvu Koncila, koji naziva “svijetom polaznom točkom” (VC, 13) sinodalnih razmišljanja. Slijedi i liniju razvoja koja naglašava pozitivne i dobre strane redovničkoga života i svjesno nudi autentičnu interpretaciju koncilskih dokumenata. Kao primjer možemo navesti zavjetovanje evandeoskih savjeta, koje u potpunosti pripada životu i svetosti Crkve (usp. LG, 44). Uklanjanjući svako neispravno i lažno tumačenje, papa tumači: “Posvećeni život, koji postoji od samih početaka, neće moći nikada ne biti u Crkvi kao njezin element kojega se ne može odreći i koji je označava, jer je izraz same njezine naravi” (VC, 29). S biblijskoga i teološkog stajališta posvećeni život je poseban oblik života, želen od Presvetoga Trojstva, i kao takav odgovara “planu Gospodina Isusa” (VC, 31), uvijek poslušnom u pravom smislu riječi. Papa Ivan Pavao II. ostavio je redovnicima i redovnicama u nasljedstvo mnoštvo pisama u kojima ih ohrabruje i potiče na što iskrenije i potpunije naslijedovanje Isusa Krista živeći u svojim zajednicama, zavjetujući evandeoske savjete, njegujući bratski život, moleći Boga i

hodeći s njim. Postsinodalna apostolska pobudnica *Vita consecrata* posljednji je dokument o redovničkom životu crkvenoga učiteljstva, što ne znači da je time prestala i briga za posvećenoga života. Kongregacija za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života povremeno i po potrebi je redovničkom svijetu upućivala pisma i okružnice po kojima se valja provoditi obnova njihova života.

GORJETI LJUBAVLJU GOSPODNJOM, PREOBRAZITI SE NJEGOVOM LJEPOTOM

U svome pontifikatu od 2005. do 2013. godine papa Benedikt XVI. nije napisao nijedan dokument upućen izričito članovima posvećenoga života, ali im se istovremeno rado obraćao: “Vaš način življenja i djelovanja treba biti u mogućnosti pokazati prvenstvenu pripadnost jedinome Gospodinu. Vaše potpuno predanje u ruke Kristu i Crkvi je dobar i jasan način Božje prisutnosti” (*Homilija za Dan posvećenoga života*, 2. veljače 2006.). O posvećenom životu je pisao mladima u porukama za svjetske dane mladih, potičući ih da osluškuju glas Gospodnjeg razmatrajući njegovu riječ, prisupajući svetim sakramentima i drugujući s njime u molitvi.

HRABRO I RADOSNO NAPRIJED!

Papa Franjo svoju pobudnicu o navještanju evanđelja u današnjem svijetu *Evangelii gaudium* započinje riječima: “Radost evanđelja ispunja srca i čitav život svakog onog koji susrete Isusa... S Isusom Kristom radost se uvijek iznova rađa” (1). Poticaj je to za preispitivanje koliko smo kao vjernici i članovi redovničkih ustanova nositelji Radosne vijesti, koliko smo doista susreli Isusa Krista. Istinski susret s njim preobražava ljudsku egzistenciju, a doživljena radost treba biti podijeljena s drugima koji je još uvijek nisu upoznali. Kongregacija za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskog života izdala je okružnicu posvećenim muškarcima i ženama *Radujte se* (i drugu *Scrutate*) kako bi ih Papinim riječima pripremila za “godinu milosti Gospodnje” (Iz 61,2), koja im je darovana. “Onaj koji je susreo Gospodina i vjerno ga slijedi je vjesnik radosti Duha”, stoji u okruž-

nici. Posljednji dio okružnice jesu pitanja koja je papa Franjo postavio tijekom raznih nagovora i susreta s osobama posvećenoga života o njihovu shvaćanju vlastitoga života i poslanja. U njima Papa savršeno opisuje probleme kroz koje redovništvo prolazi i s kojima se bori: "Autentična vjera uvijek uključuje duboku želju za mijenjanjem svijeta. Evo pitanja koje si moramo postaviti: imamo li i mi velike vizije i potletnost? Jesmo li i mi odvražni? Sanjamо li velike stvari? Izjeda li nas revnost (usp. Ps 69, 10)? Ili smo pak mediokriteti i zadovoljavamo se našim apostolskim planovima *stvorenim u laboratoriju?*" (*Homilija na misi u crkvi Gesù na spomen-dan Presvetog imena Isusova*, 3. siječnja 2014.) Osim Papinih pitanja i traženja odgovora na njih, redovnici bi mogli posegnuti za obrednim kom zavjetovanja svoje ustanove i ponovno odgovoriti na pitanja koja im poglavar upućuje tijekom zavjetovanja.

Vratimo se na izvore svoga zvanja koje žubori u dvorani Posljednje večere, kada je naš Gospodin Isus oprao učenicima noge (usp. Ivan Pavao II., *Ustanite, hajdemo*). Ogrijmo svoje srce vatrom prvoga susreta s Gospodinom. Dopus-timo da nas ponovno osvoji svojom dobrotom, svojom ljubavlju koja privlači, svojim pogle-dom kojemu se ne možemo oduprijeti. Ovo je prilika da ponovno izreknemo svoj "EVO ME!" i podemo za Gospodinom koji jedini ima riječi života vječnoga (usp. Iv 6,68). ■

**LOGO GODINE POSVEĆENOGA ŽIVOTA
U SIMBOLIMA IZRAŽAVA TEMELJNE VRJEDNOSTI
POSVEĆENOGA ŽIVOTA. U NJEMU SE PREPOZNaje
"NEPREKIDNO DJELO DUHA SVETOGA, KOJI
TIJELOM STOLJEĆA TUMAČI BOGATSTVA PRAKSE
EVANDEOSKIH SAVJETA KROZ MNOGOVRSNE KARIZME,
TE I NA TAJ NAČIN KRISTOVU TAJNU ČINI
TRAJNO PRISUTNOM U CRKVI I SVIJETU,
U VREMENU I PROSTORU" (VC, 5).**

**GESLO: VITA CONSECRATA IN ECCLESIA HODIE.
EVANGELIUM, PROPHETIA, SPES (POSVEĆENI ŽIVOT
U CRKVI DANAS. EVANDELJE, PROROŠTVO, NADA)
DOZIVA IDENTITET I OBZORE, ISKUSTVO I IDEALE,
MILOST I PUT KOJI JE POSVEĆENI ŽIVOT (PRO)ŽIVIO
I KOJI NASTAVLJA ŽIVJETI U CRKVI KAO NAROD BOŽJI
USMJERUJUĆI SVOJ PUT PREMA BUDUĆNOSTI.**

PITANJA IZ RIMSKOGA PONTIFIKALA

*Već ste po krštenju umrli grijehu
i posvetili se Gospodinu, hoćete li se sada
doživotnim zavjetima još većma njemu posvetiti?*

*Hoćete li uz pomoć Božju prigrliti
i dovjeka opsluživati isti život savršene čistoće,
poslušnosti i siromaštva, što su ga Krist Gospodin
i njegova Djevica Majka sebi izabrali?*

*Hoćete li po Evanđelju i Pravilu svoje obitelji
postojano težiti za savršenom ljubavlju
prema Bogu i bližnjemu?*

*Hoćete li darom Duha Svetoga,
sav život velikodušno utrošiti
u službi Božjega naroda?*

*Hoćete li u samoci i šutnji,
u neprestanoj molitvi i radosnoj pokori,
u poniznu svetom radu posvetiti se samo Bogu?*

PIŠE: FRA ANTUN RADOVANIĆ

ŽIVJETI RAZLIKU U OVOM LUDOM SVIJETU

TKO JE REDOVNIK? TO JE ONAJ KOJI JE
ZAHVAĆEN TAJNOM OTKUPLJENJA!

Udanašnje vrijeme, kada je sloboda čovjeka dosegla vrhunac u povijesti čovječanstva, kada su konzumizam i materijalizam zasjenili one prave duhovne vrijednosti, te kada su uživanje i životne naslade postale jedini kriterij života, pitam se: Može li čovjek današnjice, u ovome bučnom i nemirnom svijetu, ući u svoju nutrinu i u svoje srce i osluhnuti onaj Božji glas koji govori: "Dođi i slijedi me! Ostavi sve i podi za mnom."

JE LI LUDO – BITI LUD?

Danas, želiš li živjeti kao redovnik, moraš biti lud poradi Krista, jer uistinu nije jednostavno odreći se svijeta i ući u samostan. Odreći se vlastite samovolje i prihvatići život u skrovitosti i u vjernosti, te tako ustrajati do kraja ovozemaljskog života. Isus nam i danas govori kao prije dvije tisuće godina: "Tko ne uzme svoj križ i ne ide za mnom, nije mene dostojan. Tko zadobije svoj život, izgubit će ga, a tko zbog mene izgubi svoj život, zadobit će ga." (Mt 10, 38-39).

"PRIMJER SAM VAM DAO!"

Isus nam u Evandjelu daje primjer. On u biti sam jest primjer i živa slika koja nam predo-

čuje kako bismo mi trebali živjeti. Prisjetimo se samo njegova života od rođenja! Trpio je progonstva kao dijete, a mladost je proveo u napornome radu i muci. Često bi se povlačio u osamu i žarke molitve upravljaocu nebeskom. Tijelo je krotio postovima i pred kraj svoga javnog djelovanja bio je predan glavarima svećeničkim, osuđen na smrt, izbičevan, mučen i raspet na križu. Ah, pitam se opet! Što je naš život usporedimo li ga s njegovim? Biti redovnik danas uistinu znači živjeti razliku! Nasljedovanje Isusa Krista jest mjerodavna zadaća i oblik života svakog pojedinca kršćanina, a tako i redovnika. Isus nam nadalje govori: "Evo ja vas šaljem kao ovce među vukove, zato budite mudri kao zmije, a bezazleni kao golubovi." (Mt 10,16. 28). Redovnici danas moraju biti svjedoci za Krista u često neprijateljskom svijetu, pozvani pružiti posebno svjedočanstvo života u svjetlu Evandjela. To znači pružiti radosnu vijest svim slojevima ljudi i tako svojim primjerom iznutra mijenjati ljude i približavati ih istini Isusa Krista: njihova mjerila u prosuđivanju, vrednote koje najviše cijene, izvore koji ih nadahnjuju. Redovnici su samim time izloženi svakodnevnim neugodnostima, protivštinama i poteškoćama od strane svijeta, svjesni da svakodnevno idu putem obraćenja prema kraljevstvu Božjem i po tome, u Crkvi i pred svijetom, postaju znak koji može

privući druge i dovesti do dubokih promjena u životu pojedinaca i u pravim duhovnim vrijednostima.

POSTATI ZADNJI

“Naprotiv, tko želi biti velik među vama, neka bude vaš poslužitelj! A tko želi biti među vama prvi, neka bude sluga svima”. (Mt 20, 26-27) Da. Kada razmišljam o Isusovoj logici, zaista treba postati zadnji kako bi čovjek mogao biti sa zadnjima. A to znači dvije stvari: podijeliti svoje bogatstvo sa siromašnima i podijeliti siromaštvo siromašnih. Nije dovoljno samo podijeliti svoje bogatstvo. To ne znači postati zadnji. Biti zadnji znači podijeliti siromaštvo drugih i ta nam je pojava najteže pojmljiva. Mi tumačimo dijeljenje samo kao *uzeti svoj novčanik i podijeliti, pola tebi, pola meni*. Ali ovo ustvari i nije pravo dijeljenje, shvaćate? Dijeliti znači imati sposobnost reći: *“Tvoje siromaštvo; pola tebi, pola meni.”* Dakle, ako odbijam, oprostite na izrazu, *prati noge svijetu i plaćam radnike da to čine umjesto mene*, tada mogu biti siguran da nisam postigao ono što Gospodin želi i traži od mene. *“Isus usta od stola, odloži haljine, uze ubrus i opasa se njime. Nalije zatim vodu u praonik i počne učenicima prati noge i otirati ih ubrusom kojim je bio opasan.”* (Iv 13,4-5). Trebamo postati ponizni da bismo se i mi mogli zaodjenuti tim ubrusom, pasti na koljena i početi *prati noge svijetu*, a ne da plaćamo drugima da nama peru noge. Želimo li živjeti zavjet siromaštva i ako smo spremni uistinu tako živjeti, onda ne bismo nikada trebali biti u strahu za ono materijalno. Dakle, trebamo riskirati. Uzmimo jedan primjer: desetero ljudi kuca na naša vrata, a samo je jedan od njih uistinu potrebit naše pomoći. Bolje je pomoći svoj desetorici, nego otpustiti praznih

Fra Pierre-Vincent, francuski bogoslov odiše radošću i posebnošću

POGLED UPRT U BUDUĆNOST

Treće tisućljeće potiče osobe posvećenog života na obnovu načina razmišljanja i primjenu proživljenog iskustva. Dolaze nove situacije i novi izazovi zbog kojih su nužne određene promjene koje, ne dirajući u samu karizmu i identitet pojedine jezdecnice, omogućuju odgovor na znakove vremena. Prvenstveno svoje pouzdanje trebamo staviti u Boga koji *“u nama izvodi htjeti i djelovati”* (Fil 2,13), koji je vjeran i koji će nam pomoći u traženju načina da se karizmi našega Serafskog oca svetoga Franje Asiškog dade nov poticaj i snaga, a to znači radikalno življenje Evandelja. Treće tisućljeće je također prilika da se vratimo na bitno, te da rastemo i sazrijevamo u vjeri i poznavanju Božja. Drugi vatikanski sabor nas upravo i poziva da trajno istražujemo znakove vremena i da otkrivamo Božje djelovanje u dubokim uzdasima čovječanstva. Zato povratak na ono bitno jest jedino ispravno sredstvo pomoći kojega ćemo održati živim dar Duha Svetoga Crkvi.

Neka nas na tom putu prati naša premila majka Marija i neka nas nauči da se *zauzimamo za ljudske potrebe* i da im služimo s ciljem da ih dovedemo Isusu, proglašujući njegova čudesa. Neka nam ona, koja je uvjek znala ispunjavati volju Očevu, izmoli kod Gospodina ono što nam je potrebno da bismo živjeli kao prava djeca Božja!

PIŠE: FRA MILAN GELO

ČISTOĆA

TIJELO JE STOŽER SPASENJA

*“Blago čistima srca: oni će Boga gledati!”
(Mt 5, 8)*

Ovim se riječima Gospodin Isus obraća svima koji su otvoreni čuti njegov glas. On sve poziva na čistoću na koju se i danas odlučuju mnogi kršćani, svjesni da pravi kršćanin živi u tijelu, iako ne po tijelu. Tijelo je važno zato što u tijelu susrećemo Boga, dok moderna banalizacija seksualnosti nameće drukčiji pogled na dar tijela. Iako je istina da kršćanin našeg vremena živi u društvu koje je opsjednuto tijelom, posebice ako je mlado i lijepo, u društvu koje prenosi pogrješnu sliku o spolnosti, govoreći o tijelu kao o nečemu što posjedujemo pa to možemo i koristiti kako želimo, Kristov učenik ima drukčije shvaćanje vlastite spolnosti. Koliko je važno promišljati o značenju tijela, dovoljno je prisjetiti se da je Bog u kojega vjerujemo za nas dao (i daje) svoje tijelo. U skladu s tim “najbolje polazište za

razumijevanje naše seksualnosti jest Posljednja večera”¹. Sam Bog daruje sama sebe, svoje tijelo učenicima riječima: “Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje!” Ako nam se sâm Bog daruje u svojem tijelu, onda nije začuđujuće da jedno od najdubljih izražavanja tko smo bude darivanje našega tijela nekomu drugome.² Zato tijelo ne trebamo gledati kao vreću koja nam onemogućuje savršenije življenje po Duhu, nego nam omogućuje shvaćanje čovjeka kao tjelesnoga bića koje ima tijelo kao svoj temelj. Štoviše, Bog nam po blagovanju svoga tijela osigurava mogućnost sudjelovanja u vječnom životu. Tijelo nas ne sputava ni u čemu nego nam otvara vrata raja. Zato tijelo s pravom možemo nazvati stožerom spasenja.

¹ Timothy RADCLIFFE, *Zašto biti kršćanin?*, Zagreb, 2009., 117.

² Usp. Timothy RADCLIFFE, *Zašto biti kršćanin?*, 114.

Pogrješno shvaćanje spolnosti pokazuje nam da ona nije samo nekakva potreba ili biološki instrument za stvaranje, nego podrazumijeva odnos s drugima. Činjenica da je tijelo mjesto zajedništva daje samoj spolnosti veliku važnost. Spoznati bolje i potpunije ovo područje je naše ljudskosti znači i ostvariti u potpunosti našu postojanost. Negativno korištenje spolnosti pokazuje da način na koji čovjek današnjice iskazuje ljubav nije u skladu s Božjom namisli. Gdje naći odgovor?! Odgovor se zove čistoća! Istina, ova riječ je gotovo nestala iz uporabe. U rječniku većine naših suvremenika ova riječ ne pronalazi svoje mjesto. Dobro je pitati se ima li danas uopće smisla govoriti o čistoći u širim krugovima društva. Unatoč (ne)po-pluralnosti same riječi, "vrlina čistoće treba zanimati sve kršćane jer se radi o stavu koji pridonosi ispravnu formiranju svakog pojedinca koji ozbiljno teži tomu da postane Kristovim sljedbenikom i čovjekom prema Božjoj volji. Ta vrlina nije ograničena na određenu dob ili bračno stanje. Ona zahvaća sve sfere života i vrijedi jednak za muškarce i žene."³ Kada se spomene riječ čistoća, često se misli na nešto negativno, lišenost nečega ili nekoga, uskraćenost zadovoljenja naših želja. Sigurno da se takva čistoća nikomu ne sviđa! Čistoća shvaćena samo kao uzdržljivost označava ne činiti nešto, potiskivati želju i biti nesretan, sigurno je i više nego negativna. Ako je svrha čistoće u čistom življenju vlastite spolnosti, onda itekako pripada istinskom nasljedovanju Krista. Življenje čistoće izdiže čovjeka iznad njegove ljudskosti i čovjek, potpomognut Božjom milošću, već sada kuša radost "otkupljenja tijela koje nije samo nebeska stvarnost"⁴. Prava čistoća nije "poništavanje" spolne privlačnosti i nagona, već ozbiljan rast u slobodi. Rast u čistoći zahtjeva ljudski napor, ali ne treba zaboraviti stvarnu pomoć milosti Božje. Ako se čistoća sastoji od strogog opsluživanja samih pravila, onda postaje izvorom frustracija, gubi svoj izvorni smisao i ne nudi rast u slobodi. Ukoliko se radi o ispravnom življenju spolnosti utemeljenom

u Bogu, utoliko ona postaje prostorom suradnje između Stvoritelja i stvorenog te mjesto istinskog zajedništva s drugima.

ČISTOĆA - KĆERKA I SESTRA LJUBAVI

Čistoća bez ljubavi nema smisla. Čemu vrijedi svaka žrtva, mrtvenje i "smrt" samima sebi, ako ne znamo za koga to činimo. Krist je za nas umro zato što nas ljubi, ne zato što je bio prisiljen od Oca. Mi "umiremo" sebi kako bismo mogli živjeti Kristu. Zato čistoća kao uvjet ljubavi prepostavlja odnos između osoba. Ona nije odbijanje ljubavi nego pravilno usmjeravanje onoga što nas čini ljudima. Spolni nagon ne biva potisnut nego pravilno usmjerен. Življene u čistoći znači odbiti živjeti u nesavršenoj ljubavi (požuda), kako bi se našla savršena ljubav. Biti čist ne znači biti neplodan i osamljen nego biti slobodan od vlastitih nagona razvijajući sposobnost samokontrole i mogućnosti samopredanja drugoj osobi. Čovjek i Bog jesu i gospodari i ovisnici iste ljubavi, ni jednom ni drugome nije nametnuta, nego žive u odnosu koji su postavili takvim. Živjeti krepost čistoće znači uzeti plodove iz susreta dviju sloboda – Božje koja nam je ponudila rješenje i otkrila nam dar naše spolnosti, i ljudske, po kojoj čovjek prihvata čistoću kao najbolji način življjenja darovane spolnosti. I više je nego jasno da postoji velika spona između dostojanstva ljudskoga bića i značenja tijela. Upravo zato čistoća otkriva uzvišeno dostojanstvo ljudske osobe i usmjerava sve njegove želje k vrhunskoj vrijednosti osobe i istini sebedarne ljubavi. S pravom možemo utvrditi da je čistoća sestra i kćerka ljubavi zato što nas čini slobodnim i naše odnose oplemenjuje radošću i nesputanošću omogućujući nam rast u svijesti o dostojanstvu koje nam pripada. Ispravno živjeti čistoću moguće je samo ako se ispravno shvati značenje ljubavi koja je jedina motivacija života u čistoći. U suprotnom je čistoća odveć negativna i lišena svoga pravog značenja.

CELIBAT ILI BRAK?

Iako se ponekad čini da oni koji su u braku ne mogu postići stupanj čistoće koji je dostupan osobama posvećenog života, lako je zak-

³ Jorge Medina ESTEVEZ, *Krepost čistoće*, Zagreb, 2005., 25.

⁴ Christopher WEST, *Teologija tijela za početnike*, Split, 2010., 70.

Ijučiti da to nije istina. Iako čistoća u braku ne isključuje uživanje tjesne intimnosti između supružnika, ona ipak zahtijeva proces čišćenja od egoističnih poticaja. Naprotiv, čistoća onih koji žive zavjet čistoće uključuje život bez braka, ali ne zato što brak manje vrijedi nego zato što su pozvani živjeti onim oblikom života koji nas očekuje u kraljevstvu nebeskomu. Sukladno tome, posvećena osoba ne može biti aseksualna ili protivna spolnosti, nego je upravo takva osoba duboko svjesna onoga što jest. Život u potpunoj čistoći uvijek iziskuje napor, trud i žrtvu. Žrtva koja ima svoj smisao dajući mogućnost da svoju čistoću živi s osmijehom. Posvećena osoba usmjeruje vlastiti spolni nagon dajući mu novi smisao. Svaki je muškarac i svaka žena, zbog bračnog značenja tijela koje svatko od nas nosi, pozvan biti suprug(a) i otac ili majka. Kao slika Kristova, muškarac koji živi u čistoći "ženi" se Crkvom, darujući se potpuno i brineći se za svoju "duhovnu djecu", dok žena ostvaruje svoje "duhovno majčinstvo". U takvom načinu života, ljudska se osoba *oslobađa od svega* da bi mogla *biti slobodna za sve*. U

odveć izerotiziranoj okolini, posvećena osoba daje svjedočanstvo da je moguće živjeti u čistoći iako je sama svjesna zahtjevnosti koju ona sa sobom nosi. Potrebno je spoznati istinu, pretrpjeti bol čišćenja od samoga sebe te shvatiti dubinu značenja samoga tijela kako bi se shvatio pravi smisao čistoće. Samopredanjem drugima ostvaruje samoga sebe. Poput Krista, predaje se za druge, oblači se "Kristovom golotinjom", kako bi od istoga Krista jednog dana bio uskrišen. Stoga, čistoća (p)ostaje aktualnom i danas u svijetu u kojem se često stvara kriva slika o spolnosti. U životima Kristovih učenika odzvanja Gospodinov poziv na čistoću u što savršenijem i predanijem nasljedovanju Raspetoga i Uskrsloga. Živeći među ljudima, koji različito razumiju i žive dar spolnosti, kršćani trebaju svjedočiti ljepotu čistoće. Možemo završiti rečenicom jedne autorice: "U suvremenom svijetu ljudi su gladni ljubavi, a ja iskreno vjerujem da je čistoća odgovor - Njegov odgovor."⁵

⁵ Mary Beth BONACCI, *Prava ljubav*, Split, 2009., 10.

PIŠE: FRA FILIP PUŠIĆ

SIROMAŠAN I POSLUŠAN. ZAŠTO? PORADI KRALJEVSTVA NEBESKOG!

“BRAĆO DOK IMAMO VREMENA, ČINIMO DOBRO!”
(SVETI FRANJO)

Uprvome poglavju Pravila serafski naš otac Franjo govori o tome što je Pravilo i život male braće, te kao temelj života po njemu postavlja obdržavanje svetog Evanđelja Gospodina našega Isusa Krista; život u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći. Poziv na život evanđeoskih savjeta u Crkvi nije upućen samo malom broju ljudi, nego, kako se navodi u Katekizmu Katoličke Crkve: “Evanđeoski su savjeti, u svojoj mnogostruktosti, ponuđeni svakom Kristovu učeniku. Savršenstvo ljubavi na koje su svi vjernici pozvani, za one koji su slobodno prihvatili poziv na posvećeni život, nosi sa sobom obvezu da vrše čistoću u

neženstvu poradi Kraljevstva, siromaštvo i poslušnost. Zavjetovanje tih savjeta, u stalnom od Crkve priznatom staležu, obilježuje Bogu ‘posvećeni život.’” (KKC 915)

Dogmatska konstitucija o Crkvi Svjetlo naroda (*Lumen gentium*), također govori o evanđeoskim savjetima, kada kaže: “Evanđeoski savjeti Bogu posvećene čistoće, siromaštva i poslušnosti – kako su utemeljeni u riječima i primjerima Gospodinovim i kako ih apostoli, crkveni oci, naučitelji i pastiri preporučuju – božanski su dar koji je Crkva primila od svojega Gospodina i koji njegovom milošću uvijek čuva.” (LG 43,1) Na drugom mjestu, pak, kaže da kada se Kristov vjernik obvezuje na tri spome-

nuta savjeta, on se posve predaje Bogu kojeg najviše ljubi, te je tako stavljen na poseban način u odnos prema služenju Bogu i prema čašćenju Boga. Kako bi vjernik mogao primiti obilniji plod krsne milosti, on se zavjetovanjem evandeoskih savjeta u Crkvi nastoji oslobođiti zapreka koje bi ga mogle udaljiti od žara ljubavi i savršenosti služenja Bogu. (Usp. LG 44,1)

Razmišljajući o posvećenom životu u redovničkom staležu i o evandeoskim savjetima, koji su temelj takvog života, otkriva se važnost svakog pojedinog savjeta, te nedjeljivost jednog od drugog. Oni se međusobno prožimaju i nadopunjaju i bez obzira što su brojčano tri zavjeta, oni su ipak samo jedan – život po Evanđelju. Kao što i sam naslov govori, ovdje ćemo se usredotočiti posebice na dva evandeoska savjeta: savjet siromaštva i savjet poslušnosti.

Savjet siromaštva svoje utemeljenje u Svetom pismu pronalazi u susretu Isusa i bogatog mladića, kojem Isus govori, ako želi biti savršen, neka proda sve što ima i podari siromasima i tako će tada imati blago na nebesima (Usp. Mt 19, 20-21). Savjet poslušnosti, pak svoj temelj nalazi u poslušnosti Isusa Krista svome Ocu. Kao primjer možemo navesti Isusovu molitvu u Getsemanskom vrtu, gdje sam izgovora: "Oče moj! Ako je moguće, neka me mimoide ova čaša. Ali ne kako ja hoću, nego kako hoćeš ti." (Mt 26,39)

O UZVIŠENOG LI SIROMAŠTVA, KOJE U BOGU VIDI SVO BOGATSTVO, TE SVOGA STVORITELJA!

Polazeći od samog pojma siromaštva, imamo u glavi sliku i opis toga što ono jest. Taj pojam označava nedostatak, neimanje materijalnih stvari koje su neophodne za život, a potom označava suprotnost od pojma luksuz. Imajući saznanja o situaciji u svijetu i o nastojanjima rješavanja tog problema, možemo si postaviti pitanje zašto neki ljudi obećavaju da će živjeti u siromaštvu i kakve to veze ima s duhovnom dimenzijom?

Bog je stvorio svijet i sve što je na njemu i dao čovjeku da gospodari i upravlja svime. Zar nije logično da, slijedeći navedenu logiku, koristimo sve i budemo vlasnici materijalnih do-

bara?! Razmišljajući o svemu tome, nameće se pitanje: je li čovjek uistinu gospodar svega ili je samo čovjek zaboravio kome pripada sve što posjeduje i ima? Čovjek se rada bez ičega, a kada umire, ništa ne može ponijeti sa sobom, te se ponovno nađe u istoj situaciji kao kod rođenja – u blaženom siromaštву. Pravilno postavljajući stvari i shvaćajući kako je Bog izvor i počelo svega i kako je on jedini pravi Gospodar, možemo uvidjeti pravu bit siromaštva i kako nas ono približava Bogu.

Čovjek ima sklonost prisvajati stvari i ono što mu ne pripada i upravo u takvom svijetu savjet siromaštva ima važnu ulogu kao putokaz prema Bogu. Redovnik koji zavjetuje siromaštvo i tako se odriče svega vlasništva, govori svojim životom kako sve pripada Bogu i pokazuje svojom odlukom gdje je pravo i istinsko bogatstvo. Kriva upotreba stvari udaljava čovjeka od Boga, a dajući zavjet siromaštva, po Božjoj milosti, redovnik govori kako se udaljuje od tih stvari da bi objavio kako je Bog istinsko bogatstvo. Ako se od Boga udaljuje radi njezinih dobara, onda ih Bogu vraća, jer je jedino važno biti s njim. Savjet siromaštva potiče čovječe srce na zahvaljivanje i na stav srca u kojem promatra sve stvari kao darove od našeg Stvoritelja. Spomenute darove ne smijemo zadržati za sebe, nego trebamo prepoznati pravu vrijednost u njima i usmjeriti ih prema jednome cilju, a to je sam Bog.

Zavjet siromaštva rješava redovnika od navezanosti na zemaljska dobra, a sve stvari koje se koriste ne pripadaju njemu, nego sve pripada zajednici i zajednica raspoređuje gdje i koliko je potrebno. Također, savjet siromaštva nas uči kako biti solidaran sa siromašnima i potiče nas da se za njih zauzimamo.

Siromaštvo nam pokazuje prave i istinske vrednote i otvara nam oči kako bismo uvidjeli iskrivljene ideale koje nam nameće bogato društvo, za koje je glavna misao vodilja imati što više i živjeti u blagostanju. Siromaštvo, kao savjet na koji su pozvani svi vjernici, pokazuje nam i usmjerava nas prema Stvoritelju svega, koji je jedino, istinsko i nepropadljivo bogatstvo, te nas uči cijeniti i zahvaljivati na svemu onome što nas okružuje, te pravom načinu korištenja materijalnog bogatstva u svrhu putokaza prema Bogu.

TEMELJ SAVJETA POSLUŠNOSTI JEST TRAŽENJE BOŽJE VOLJE

Savjetom poslušnosti čovjek ponajprije prihvata Boga kao svojeg Oca. U tome savjetu očituje se pouzdanje u Očevu volju, jer se time ispovijeda da naš Otac sve zna i sve može, te svime providnosno upravlja. Na taj način priznajemo da nas Bog poznaje više nego što sami sebe poznajemo, da nas bezgranično ljubi i da se pouzdajemo u njega, da vodi naš život. Predajemo se svome Ocu u ruke, jer on zna što je najbolje za nas i brine se za nas. On je naš Otac, a mi smo djeca u njegovu krilu. Iskazati povjerenje prema Bogu znači obećati savjet poslušnosti, ali to se povjerenje ne izražava samo predanjem, nego i traženjem njegove volje.

ra nam srce za druge, uči nas biti solidarnima s onima kojima poslušnost nije izbor, nego je proizvod ropstva i stvara u nama osjećaj odgovornosti prema drugima. Osim toga, obećavajući savjet poslušnosti, vjernik svoje sposobnosti i talente stavlja na službu zajednici i svijetu u kojem živi. Obećati poslušnost ne znači odreći se svoje savjesti i svoje slobode, nego znači odreći se ohole samovolje da bi se bolje prionulo uz Boga i na taj način bilo primjer i poticaj svim vjernicima na žarče nasljedovanje i traženje Božje volje.

U današnjem svijetu, ispunjenom konzumerizmom i pohlepolom, vidjeti ljude koji se slobodno i svojevoljno odlučuju živjeti savjete siromaštva, čistoće i poslušnosti ne može ostaviti vjernike ravnodušnim u njihovoj kršćans-

U molitvi *Oče naš moli se: "Budi volja tvoja", a svakodnevno traženje Božje volje temelj je savjeta poslušnosti, jer se, traženjem samo vlastite volje, upada u zamku grijeha oholosti i samodostatnosti i tada sve podređujemo sebi. Vršenje i traženje samo svoje volje zatvara nam oči, te nismo u mogućnosti vidjeti svijet oko nas na ispravan i pravedan način. Svakodnevno tražiti volju Očeva i prihvataći je otva-*

koj savjesti. Redovnici koji žive tri savjeta dokazu su da se i danas može hoditi Božjim stazama i ostati vjeran Bogu i živjeti u zajedništvu s njime. Evandeoski savjeti stupovi su života koji omogućuju da Bog govori čovjeku na poseban i čudesan način, ali su i podsjetnik na teške zahtjeve Božje ljubavi. Umrijeti sebi, a živjeti Bogu – čini se kao ideal, ali ideal koji se svi mi moramo truditi ostvariti.

INTERVJU: FRA JURE ŠARČEVIĆ

PROVINCIJALNI MINISTAR FRANJEVACA KAPUCINA I NOVOIZABRANI PREDSJEDNIK HKVRPP-A

Mogopoštovani oče Provincijale, ponajprije: od srca Vam hvala što ste pristali odgovoriti na nekoliko pitanja za naš časopis "Vox minorum"!

Za početak, ako ste suglasni, možete li nam reći nekoliko riječi o tome kako ste se Vi odlučili na ulazak u samostan i postajanje redovnikom i svećenikom?

Ja potječem iz fratarskog kraja (Rama). Od rastao sam uz franjevce, oni su mi bili kateheti i učitelji. Druge svećenike praktički nisam ni poznavao. Još kao diječak video sam u franjevcima veliki ideal. Oni su me uvijek privlačili: njihov habit, njihova blizina narodu, ugled među ljudima, itd. Pred kraj osnovne škole, već sam razmišljao da i ja budem kao oni, a po završetku osmoljetke krenuo sam u franjevce kapucine. Nije mi na početku sve bilo jasno što Bog od mene hoće učiniti. Malo pomalo sve je bivalo jasnije. Ja sam bio prilično siguran da me Bog vodi. Danas mi je to više nego jasno. Bez Njega ne bih mogao ništa učiniti.

Što mislite, što danas mlade najviše privlači redovničkom životu? Koji su, po Vama, glavni čimbenici zbog kojih se danas, u ovom užurbanom i tehniziranom svijetu, odlučuju na ulazak u samostan?

Zacijelo ima više razloga koji privlače mlađe u redovnički život. No, nije jednostavno naći jedan koji bi vrijedio za sve jednako. Svaki pojedinac osjeća to na drugačiji način. Netko se odlučuje iz nekog običnog razloga, možda zato što mu se kod nekih redovnika sviđa ovo ili ono. Ali u svemu je najvažnije da svaki pojedinac, svaki pozvanik, osjeti da ga Bog zove, možda i preko jednostavnih stvari, ljudi ili događaja. Presudno je prepoznati taj Božji zov i u dubini svoga bića odgovoriti se Bogu, predati mu se i slijediti ga. A sve ostalo će se dodati. U

svijetu kakav je ovaj naš, u žurbi, površnosti i glamuru, kako se to danas voli reći, ima onih koji traže mir, koji ne ostaju na površini, koji traže smisao svom životu. I kad uspiju "izaći iz takvoga svijeta", kao nekoć Franjo Asiški, i pronaći radost življena u zajedništvu sa sebi sličnima, onda je sigurno da su našli svoje zvanje. No, to početno oduševljenje treba njegovati, zalijevati kao biljčicu, inače ona neće izrasti u veliku stabljiku koja će donositi obilat rod.

Možete li nam reći koja je, prema Vašem mišljenju, uloga redovnika i redovnica u Hrvatskoj? Gdje oni ponajvećma mogu doprinijeti razvoju i napretku hrvatske Crkve?

Držim da redovnici ili posvećenici, kako se to danas voli reći, u Hrvatskoj, kao u ostalom i u svakoj drugoj zemlji, imaju veoma važnu ulogu. Oni su pozvani - kako veli veliki prijatelj Hrvata, sveti Pavao II. - biti ona "zraka božanske ljepote koja treba osvjetljavati hod ljudske egzistencije" (VC 109). Crkva bi bez redovnika zacijelo bila siromašnija. Vjernošću karizmi svojih utemeljitelja, oni su bili konkretan odgovor na izazove i zahtjeve određenog vremena kad su nastajali. Sasvim konkretno svojim jednostavnim životom, međusobnim uvažavanjem i prihvatanjem, svojim konkretno življenum zajedništvom, svojom blizinom ljudima, osobito malenima i onima koji Boga traže, redovnici su konkretan odgovor i velik doprinos Crkvi u našem hrvatskom narodu.

Kako komentirate trenutno stanje redovništva, bilo u Hrvata ili u svijetu? Brojčano i u smislu snage svjedočanstva?

Prema mom uvidu i saznanju, općenito govorčeći, u odnosu na mnoge druge zemlje, osobito u Europi, stanje redovništva u Hrvatskoj je još uvijek dosta dobro. Takav se zaključak može vidjeti iz nekoliko činjenica: broj zvanja, osim možda u nekim ženskim družbi, još je uvijek relativno dobar; redovnici su prilično prisutni u

Crkvi i narodu Božjemu na različitim razinama, počevši od vrtića, škola, bolnica, župa i mnogih drugih ustanova, gdje pružaju jasna svetočanstva ljubavi Božje prema ljudima. Vjerujem da će to svjedočanstvo, u ovoj Godini posvećenog života, za koju smo veoma zahvalni papi Franji, još više doći do izražaja, te da ćemo svi mi, cijela Crkva, iz nje izaći obogaćeni milošću Božjom.

Vi ste provincialni ministar Hrvatske kapucinske provincije svetog Leopolda B. Mandića. Kako se osjećate kao provincial i kakva obilježja, prema Vašem mišljenju, treba imati dobar provincialni ministar, ali, na tom tragu, i svaki dobar poglavar?

Što se tiče mojih osjećaja sada u službi provinciala, osjećam se više-manje isto kao i kad nisam bio poglavar, osim veće odgovornosti i više posla. Ali dok je čovjek mlad, koliko-toliko, valja raditi nešto korisno. Meni kažu, a ja to isto mislim o sebi, da me poglavarska služba nije promijenila. Kakav sam bio prije, više ili manje, takav sam i sada kao provincial, tako mi kažu neka braća. A kakav bi trebao biti poglavar? Trebao bi imati puno vrlina. Jednom riječju, trebao bi biti "čovjek Božji". Svakog bi poglavara trebale resiti, kako reče blaženi Papa Pavao VI. "jednostavnost života, duh molitve, ljubav prema svima, posebice prema maleznima i slabima, poslušnost i poniznost, odričanje. Bez tog obilježja svetosti riječ (provincialnog ministra) teško će prodrijeti do srca ljudi (fratara) našega vremena" (EN, br. 76).

Ja sam bio više puta poglavar. Iz iskustva znam da poglavar nema uvijek spremno rješenje za sve situacije. Zajedno s braćom treba

tražiti što je Božja volja ovdje i sada. I kroz dijalog, otvorenost i spremnost na slušanje uvijek će se naći rješenje.

Nedavno ste izabrani i za predsjednika Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica i na tom izboru Vam čestitamo! Koja je, opet po Vašem mišljenju, temeljna uloga Konferencije u hrvatskom društvu i životu Crkve? Gdje se pastoral i utjecaj Konferencije (kao zajednice svih redovnika i redovnica u Republici Hrvatskoj) osjeća, a gdje još nedovoljno?

Hvala na čestitci. Višestruka je uloga Konferencije VRPP u našoj Crkvi. Prije svega, Konferenciju sačinjavaju viši redovnički poglavari i poglavarice kojima je prva zadaća da budu animatori svojih zajednica, da kao pravi pastiri svoga stada rade na ostvarenju svrhā pojedinih redovničkih zajednica. Konferencija kao tijelo, u skladu s crkvenim propisima, surađuje s Hrvatskom biskupskom konferencijom i pojedinim biskupima na različitim područjima. Posebna je zadaća Konferencije da svojom djelatnošću pridonosi dobru Crkve i društva, da rješava pitanja koja su zajednička redovnicima u našoj domovini, da se brine za formaciju svojih članova itd. Ona tu svoju zadaću ostvaruje dobrim dijelom preko svojih posebnih povjerenstava koja djeluju na više razina u Crkvi i društvu: u dječjim vrtićima, školama, bolnicama, u pastoralu mlađih, u pastoralu obitelji i sl.

Što biste željeli, kao predsjednik HKVRPP, poručiti mladima koji razmišljaju o duhovnom pozivu?

Da se ne boje odazvati Božjem pozivu. Neće se prevariti ako povjeruju onomu koji ih ljubi više nego li oni sami sebe. U Njemu se nalazi prava radost. Bogu je svatko od nas važan, mi pred njim nismo brojevi, već osobe s imenom i prezimenom. Kad Isus jednom svrne na vas pogled, nemojte mu se opirati. Imajte povjerenja u Njega, dopustite mu da vas taj pogled prati kroz čitav vaš život i vašoj radosti neće biti kraja!

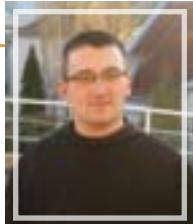
Što biste poručili svim redovnicama i redovnicima u Godini posvećenog života koja je pred nama?

Ono što im poručuje i sveti Otac papa Franjo da radost Evanđelja ispuni srca sviju nas i preko nas cijeli svijet!

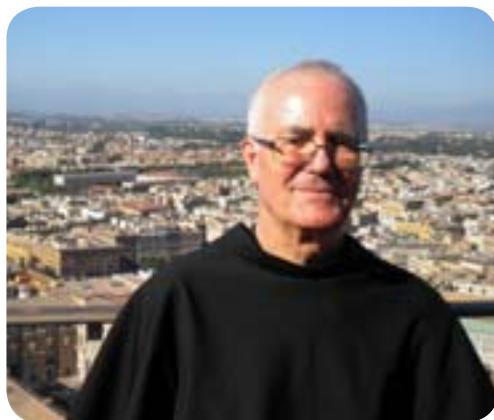
Od srca zahvaljujem na Vašoj otvorenosti, vremenju i jednostavnosti! Božji blagoslov!

Hvala i Vama.

ŠTO ZA MENE ZNAČI BITI REDOVNIK?

(IZ SRCA I USTA NJIH SAMIH)

“Dok sam bio sjemeništarac i bogoslov, mogli poglavari, magistri, učili su mene kao i ostale moje kolege, da redovnik treba stalno težiti za savršenošću. To mi se usjeklo u pamet i život. Biti redovnik znači težiti za tim da sve više, dapače potpuno, pripadam Isusu Kristu, da budem njegova svojina. Uvijek omogućavati Isusu Kristu da se može služiti sa mnom kako on to hoće. Težiti za tim da ljubim Boga iznad svega, da činim ono što on želi od mene, da vršim njegovu volju. Isto tako biti redovnik za mene znači da ostvarujem ljubav prema bratu čovjeku, posebno prema bolesnicima i siromasima. Dakle, za mene biti redovnik znači uvijek težiti za savršenijim načinom kršćanskog života i nikada se u tome ne umoriti. Ideal je postavio Isus Krist: “Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!” (Mt 5,48).

Biti redovnik za mene znači nastojati naviještati ljudima Radosnu vijest spasenja, Kristovo Evanelje, naviještati ljudima da je Isus Krist Istina i Put i Život, da je on Mesija, Spasitelj svijeta. Naviještati ljudima Božju ljubav prema čovjeku. On svakom čovjeku priprema vječnu

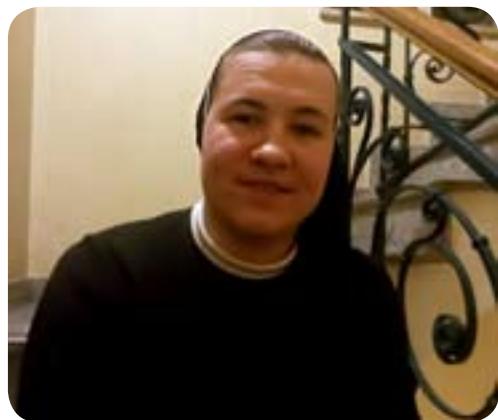
sreću i Božju ljubav u Kraljevstvu nebeskom. Govoriti ljudima na sav glas, da ne završava život tjelesnom smrću, da postoji uskrsnuće tjelesa i život vječni s Bogom.”

fra Augustin Kordić OFMConv, svećenik

“Biti redovnica za mene znači biti potpuno otvorena Božjoj volji i sudjelovati u djelu stvaranja. Posvećeni život je izvanredan dar u kojem duša na poseban način želi biti u blizini svoga Stvoritelja. Blizu ponosu i osmijehu, križu i podsmijehu... Ići već utrtim putem svoga Ljubljenog.”

s. Kristina M. Maslać, Služavka Malog Isusa, studentica treće godine Instituta za katehetiku i religiozni odgoj

“Biti redovnik ne znači ništa drugo doli da netko svojim životom želi proslaviti Boga služeći Bogu i ljudima. Naglasak je na služenju i to u ljubavi obdržavati tri evandeoska savjeta.

Redovnički način života je najsličniji Isusovu zemaljskom načinu života. Izvršio je svoje poslanje darovavši potpuno sebe za druge. U ovome jest srž redovništva. Darovati sebe, svoj život, svoje srce, svoje prohtjeve Bogu i obližnjemu – to je vrhunac redovništva.

Svi smo po krštenju pozvani na svetost, ali redovnički život je potpunije naslijedovanje Krista jer redovnik se ne brine za svjetovno nego za nebesko, kako bi se što više sjedinio s Bogom i kako bi što više duša priveo u Očeve stanove. Drugi naglasak jest na zajedništvu! Uzor redovničkom zajedništvu je zajedništvo Presvetoga Trojstva. Iako smo svjedoci sve češće individualnosti i nesnošljivosti među redovnicima, uzorno i idealno zajedništvo Presvetoga Trojstva uvijek ostaje mjerilo ljubavi i darivanja u bratstvima.

Samo milošću Božjom i prepuštanjem Duhu Svetom vodstva u zajednicama, redovništvo je donosilo, donosi i donosit će obilne plove za život svijeta. I upravo važnost, zahtjevnost i veličina poziva daju mi snagu, želju i ljubav prema redovništvu i franjevaštvu.”

fra Franjo Vuk OFM, đakon

“Redovnički život je odaziv Bogu koji nije jednostavno protumačiti, a da se to tumačenje ne bi izgubilo u dokazivanju da sam pozvan. Nekako se najbolje poziv od Boga na posvećeni život u redovništvo iskazuje svakodnevnim služenjem i jednostavnim životom u redovničkoj zajednici. Snaga i milost da se ustraje, siguran je dokaz da te je On pozvao i da te podržava

da ostaneš ma kako se ponekad teško činilo. Nakon ulaska u samostan i nakon što sam se odazvao Bogu na njegov milosni poziv, više nikad nisam razmišljao o smislu o svrhovitosti, o stvarima koje su me sputavale i svakodnevno mi zadavale glavobolju. Jednostavno mi je smisao darovan, taj unutarnji mir i radost da sam napokon na pravom mjestu. To je čisti Božji dar! Sada je jasno što znači za mene redovništvo - Božji dar koji mi je promjenio život i dao smisao, moj život se promjenio iz temelja. Radost poziva i redovničkog života svakodnevno me ispunjava i kada mi je teško i kada više ne mogu i kada padam u grijeh i kada izgleda da se sve okrenulo protiv mene. Unatoč tome, ja znam da je to sve prolazno jer ja imam smisao, i jer znam da to moram proći. Sve poteškoće dobivaju svoj smisao jer postoji smisao koji sve obavlja i ne dopušta da se moje stanje raspliene, to mi daje i vjeru i snagu da sam na pravom putu. Nastojim njegovati svoj poziv i svakodnevno dar poziva i smisla produbljivati, jer ja sam tek na početku i svjestan da još mnogo toga trebam odmotati da bih spoznao dar koji sam primio i tako jednom došao do darovatelja, samog Boga koji je smisao moga života i redovničkog poziva.

Jedan veliki svetac je jednom rekao: ‘Makar i đavli hodali po samostanu, ja ne idem odavde!’

Tako i ja mislim, ništa me neće rastaviti od ljubavi Božje! Što god bilo, ja znam da će mi on ostati vjeran do kraja, ja u to vjerujem svim srcem. Amen!”

Brat Alen Mažić OCD, bogoslov, student četvrte godine teologije

PIŠE: FRA ROBERT M. JANDEL

PLODNO STABLO REDOVNIŠTVA - BOGATA PROŠLOST I SVIJETLA BUDUĆNOST?

REDOVNIŠTVO KROZ STATISTIKU

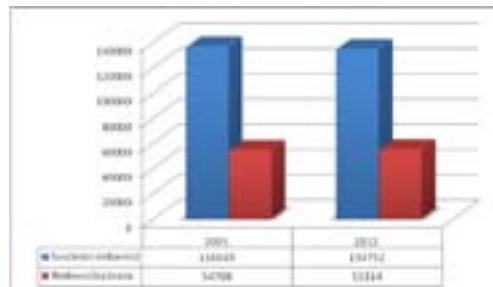
“Kao na stablu koje je Bog posadio i koje se čudesno i raznoliko u Gospodinovu polju razgranalo, izrasli su razni oblici samotničkog ili zajedničkog života i različne obitelji koje umnažaju duhovna sredstva i za napredak svojih članova i za dobro cijelog Kristova Tijela.” (KKC 917)

Redovništvo u svijetu, kao i ono u Hrvatskoj, u posljednjih je desetak godina osjetilo značajan pad u broju članova redova i kongregacija. Ali, znači li smanjenje kvantitete i pad kvalitete ili su ova dva parametra međusobno neovisna? Odgovor na ovo pitanje ostavljam bez glasnog odgovora.

Nakon izdavanja dekreta *Perfectae caritatis* Drugoga Vatikanskog koncila, redovništvo je doživjelo veliku promjenu, ponajprije u načinu shvaćanja uloge redovnika i redovnica u djelovanju Crkve i crkvenoj prisutnosti u svijetu. Redovništvo je osobit znak otajstva otkupljenja, ovdje je da potakne ostalu braću i sestre na obraćenje, odnosno na još tješnje sjedinjavanje s Kristom. Upravo o tome govori i Katekizam Katoličke Crkve u broju 932: “U Crkvi koja je kao sakrament, to jest znak i oruđe Božjeg života, posvećeni se život očituje kao osobit znak otajstva otkupljenja. Ići za Kristom “iz bližeg” i naslijedovati ga, “jasnije” očitovati njegovo poniženje, znači biti “dublje” nazočan, u srcu Kristovu, među svojim su-

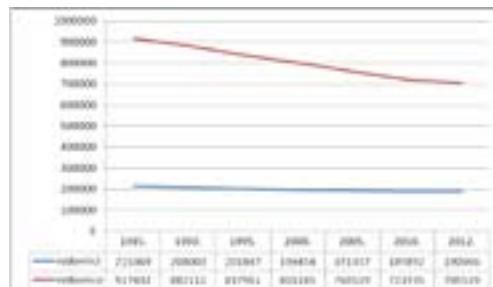
vremenicima. Oni naime koji hode tim "tješnjim" putem potiću braću svojim primjerom i daju jasno svjedočanstvo "da se svijet ne može preobraziti i Bogu prikazati bez duha blaženstava." (KKC 932)

U posljednjih desetak godina broj se redovnika, a osobito redovnica, znatno smanjio. Cilj ovoga prikaza je, ne ulazeći u pretjerana razmišljanja zašto je tome tako, potaknuti svakoga od nas, redovnike i redovnice, kao i laike, na razmišljanje. Poticaj koji bi nas trebao pokrenuti u promjeni pristupa redovništvu. Donosimo ovdje samo neke podatke koji, iako nisu najoptimističniji, mogu poslužiti kao odskočna daska za jedan novi polet i početak "proleća" (hrvatskog) redovništva.

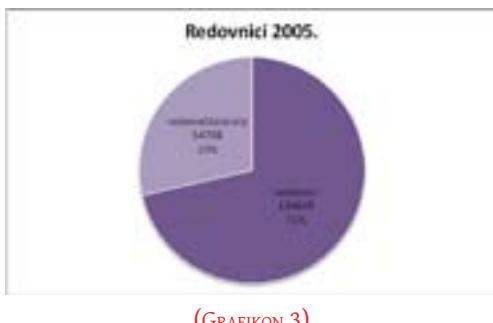

(GRAFIKON 1)

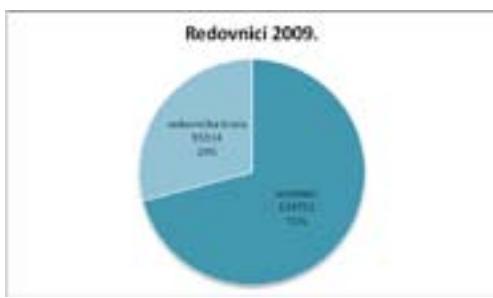
Što se tiče slike redovništva u svijetu u preseku 2005. i 2012. broj redovnika smanjio se za oko 1.000, što čini pad od 0,68%, s time da je u ovome periodu neznatno porastao broj redovničke braće (+606), dok se broj redovnika svećenika smanjio (-1.897) (Grafikon 1). Što se tiče podjele redovnika, i 2005. i 2012. postotci su, bez obzira na promijenjeno brojčano stanje, ostali nepromijenjeni (Grafikon 3 i Grafikon 4). Kod redovnica slika je nešto lošija.

(GRAFIKON 2)

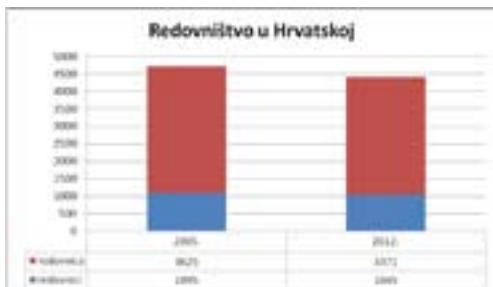
(GRAFIKON 3)

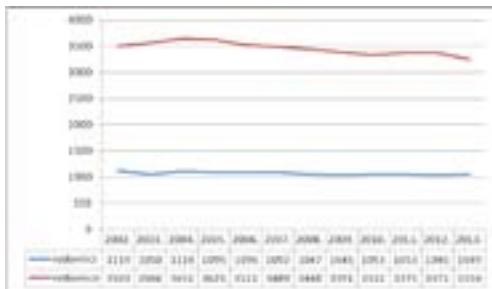
(GRAFIKON 4)

Naime, u istom periodu, od 2005. do 2012. broj redovnica smanjio se za gotovo nevjerojatnih 55.000, odnosno 7,23% (Grafikon 2). Od 1985., kada je redovničkih osoba na svijetu bilo ukupno 1.132.801, broj se smanjio na 895.595, što je 20,94% (Grafikon 2).

U Hrvatskoj dinamika pada redovništva nije mnogo drugačija. Od 2005. do 2012. broj se redovnika i redovnica smanjio za 304, odnosno 6,44% (Grafikon 5), pri čemu se broj muških redovničkih osoba smanjio za 50 (-4,57%), a ženskih za 254 (-7%). Gledajući godišnje kretanje broja redovničkih osoba od 2002. primjećujemo značajniji pad ili stagnaciju koja ima tendenciju pada (Grafikon 6). Tako vidimo da broj

(GRAFIKON 5)

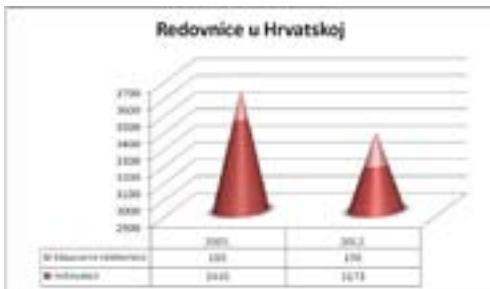
(GRAFIKON 6)

redovnica, nakon određenog porasta u 2004. kontinuirano opada sve do 2011., nakon čega nastavlja svoj pad. S druge stane, broj muških redovničkih osoba nakon 2004. opada sve do 2010., od kada iznosi oko 1.050 redovnika uz blaže padove i poraste. Što se tiče redovnika i monaških redovnika, broj u oba slučaja pada. Tako je 2005. bilo 1.076 redovnika i 19 monaških redovnika, a 2012. ti su se brojevi smanjili na 1.028, odnosno 17 (Grafikon 7). Kod redovnica, s druge strane, možemo vidjeti zanimljivu dinamiku, u kojoj broj redovnica opada, ali broj klauzurnih redovnica raste. Naime, broj redovnica 2005. iznosio je 3.445, a klauzurnih redovnica bilo je 180. Godine 2012. broj redovnica opao je na 3.173, dok je broj klauzurnih redovnica porastao na 198 (Grafikon 8).

(GRAFIKON 7)

Ovo kratko predstavljanje statistike redovništva u svijetu i Hrvatskoj pokazalo je da, iako se slika na prvi pogled čini pesimističnom (a takva u nekim dijelovima i jest), priča nikako nije završena i nuda za redovništvo još uvijek postoji. Čak, štoviše, valja naglasiti kako je posljednjih godina zabilježen izraziti porast broja trajnih đakona, te mladih svećeničkih i redov-

(GRAFIKON 8)

ničkih zvanja u Africi i Aziji, što je očiti pokazatelj da se dinamika misija mijenja te iz odnosa davatelja (Europa) i primatelja (Afrika, Azija) postaje međusobna suradnja i razmjena vjerničkog iskustva.

Bog svojom milošću poziva, a na nama je da znamo razaznati i raspisriti plam poziva koji je Bog zapalio u srcima mnogih mladića i djevojaka. Vjerujem da smo pozvani još iz bližega slijediti Krista i naučiti slušati i čuti njegov glas. A što se statistike tiče, ona ostaje kao upozorenje i poticaj, nikako kao znak propasti. Ostanimo radosni navjestitelji Božjega kraljevstva, baš poput svetoga Franje!

“Čovječe pazi
Da ne ideš malen
Ispod zvijezda!”
ANTUN BRANKO ŠIMIĆ

RAZGOVARAO: FRA VJEKOSLAV M. DŽIJAN

“BUDI HRABRA I KRENI NA PUT!”

INTERVJU SA SESTROM LJUBICOM BOSILJ, FRANJEVKOM MISIONARKOM IZ ASIZA

“Papa Franjo nam daruje Godinu posvećenog života potičući nas da budemo radosni svjedoci svoga poziva. Ako u srcu osjetiš glas koji te zove da ideš prema Zvijezdi i da o Njoj govorиш, da joj predas svoj život, budi hrabra i kreni na put jer će te na njemu pratiti i podržavati mnoge male znane i neznane zvijezdice.”

Sestro Ljubice, možete li nam reći nešto o nastanku i razvojnome putu vaše Družbe?

Družba Sestara Franjevki misionarki iz Asiza – SFMA - nastaje 1702. godine u Asizu kao plod molitve, promišljanja i otvorenosti srca djelovanju Duha Božjega. Fra Josip Antun Marcheselli, franjevac konventualac, i sestra Angela Maria del Giglio, franjevačka trećoredica, ute-meljitelji su naše Družbe. Družba je kroz svoju dugu povijest prolazila razdoblja kada je sve bilo lijepo i veliko (djela koja su sestre činile, broj sestara), ali i teška vremena. Bog je uvijek vodio “Malo stado” – kako ga je rado nazivao Utemeljitelj. To je možda najviše bilo vidljivo kada su ostale samo četiri sestre, od kojih su dvije bile u poodmaklim godinama. Sestre su, uzdajući se u Gospodina, nastavile živjeti svo-

ju kontemplativnu i apostolsku dimenziju karizme. Gospodin im šalje nova zvanja. U svima njima odjekuju Utemeljiteljeve riječi: “Ovo je kuća za one duše koje žele jedino Boga.” Kroz dvije stotine godina sestre djeluju u Italiji pomažući potrebnima, odgajajući djevojke, radeći u katehezi, školama, bolnicama, vodeći domaćinstvo u samostanima, brinući se za crkveno ruho... 1902., odgovarajući na novi Božji izazov, sestre odlaze u misije. Zemlje u koje su tih godina krenule su: Albanija, Australija, Turska, Grčka i Rumunjska.

Koja je karizma vaše Družbe i po čemu je ona posebno prepoznatljiva?

Karizma Družbe počiva na ovim temeljima: pokora shvaćena i življena kao obraćenje, djela milosrđa (duhovna i tjelesna), zajednički život, život u siromaštву, te kroz misijski zanos otvorenost misiji – poslanju Crkve.

Gdje danas djelujete u Hrvatskoj i na koje sve načine?

Sestre su prisutne u Vinkovcima i Novom Marofu – na župama i u samostanima franjevaca konventualaca. Vode zborove, domaćinstvo, katehezu, uređuju crkvu i crkveno ruho i

vode misijske zajednice. Jedna sestra (s. Ljubica Bosilj) od 2012. pastoralno i misijski djeluje u župi svetog Antuna Padovanskog u Zagrebu.

U Zagrebu imamo kuću na Kraljevcu. U toj zajednici sestre molitvom i svakodnevnim trpljenjem, koje proizlazi iz godina i bolesti, prate rad sestara ne samo u našoj maloj Provinciji nego i rad svih naših sestara diljem našeg plavog Planeta, jer smo kao Družba prisutne skoro na svim kontinentima. U toj zajednici na poseban način živi se i svjedoči milosrdna ljubav prema bolesnim i nemoćnim sestrama, koje su se istrošile na njivi Gospodnjou u samostanima franjevaca konventualaca. Takvu milosrdnu ljubav jako preporuča i sam Utjemljitelj. Ta zajednica ujedno je i kutak mnogim potrebnim osobama koje iz različitih razloga, a najviše zbog bolesti svojih bližnjih, nemaju adekvatnog smještaja u Zagrebu. Pruža im se franjevačka gostoljubivost i pomoći svake vrste u jednostavnosti i malenosti.

Imamo i jednu zajednicu koja živi u malom stanu, isto u Zagrebu. Prostor njezina misionarskog djelovanja je ulica, grad, zgrada gdje je svima tih i izazov, a često i mjesto razgovora, utjehe i ohrabrenja. Tu je i uprava Provincije.

Tko je, prema Vašem mišljenju, sestra franjevka misionarka iz Asiza? Kako danas, kada se toliko govori o novoj evangelizaciji, možete tome pridonijeti kao misionarka i koji je cilj vaše Družbe i isto tako koje su temeljne vrednote?

SFMA (sestra franjevka misionarka iz Asiza) žena je ispunjena evanđeljem koje svjedoči radosna srca i navješta svakom stvorenju milosrdnu ljubav Božju djelima, riječima i samom svojom pojmom. I prema preporuci Utjemljitelja svjedoči tako svetost u svakodnevnim malim stvarima. Vrednote koje su prepoznatljive u našoj Družbi od samih početaka jesu: gostoljubivost, malenost, skromnost, jednostavnost, siromaštvo.

Recite nam nešto o vašim mistijama i gdje ste sve prisutne po svijetu?

Kao što rekoh, sestre 1902. izlaze iz Italije i radost evanđelja pronose svijetom. Danas smo prisutne u ovim zemljama: Italija, Koreja, Kina, Rusija, Zambija, SAD, Kuba, Malawi, Filipini, Kenija, Rumunjska, Meksiko, Moldavija, Indonezija, Argentina, Japan, Brazil, San Marino, Njemačka i Hrvatska.

Misijska djelatnost sestara življena je uistinu među najpotrebnijima: gubavcima (možemo li vjerovati da ih ima i danas među nama!), siročadi, oboljelima od AIDS-a, u centrima za napuštenu djecu, da ih se makne s ulice kako ne bi postali žrtve prostitucije, trgovine ljudima i organima, sestre također rade s hendikepiranimi, u zatvorima, s bolesnima, napuštenima i osamljenima...

Na koji način se može danas živjeti karizma Asiskog Sveca u vašoj Družbi?

Kao franjevačka zajednica nastojimo živjeti karizmu sv. Franje u vremenima i prostorima gdje smo pozvane djelovati. Ponekad je to i tih prisutnost, kao što je to bila ona njegova "propovijed" građanima Asiza, kad je samo sa subratom hodao ulicama grada.

Recite nam nešto o vašoj povezanosti sa franjevcima konventualcima i na koji način su oni mogli osnutku vaše zajednice u Hrvatskoj?

Od samih početaka Družba je vezana uz franjevce konventualce, budući da je, kao što rekoh, utemeljitelj fra Josip Antun Marcheselli bio franjevac konventualac.

U Hrvatsku sestre dolaze na poticaj Ministra generala Reda, fra Vittorija Constatinija, koji je predložio hrvatskim konventualcima da pomognu sestrama kako bi se proširile i u naše krajeve. Oni su to i prihvatali. Sam naš početak zbio se pod malo specifičnim okolnostima. Naime, u svaku gore spomenutu zemlju, u misije, odlazile su sestre iz Italije i prenosile karizmu domaćim djevojkama, ostajući među njima i pomažući im u prvim koracima.

U Hrvatskoj to sestrama nije bilo moguće zbog onodobnih političkih prilika u komunizmu. Jednostavno nisu mogle dobiti vizu za boravak. To je ipak uspjelo jednoj sestri koja je pripadala Družbi, a bila je rodom iz Cresa, ali i ona je dobila samo mjesec dana boravka, nakon čega je morala otići. Iz tog razloga nije bilo moguće poslati kandidatice u novicijat Družbe u Asizu. Franjevci konventualci pomogli su nam na taj način što je tadašnji provincijal, o. Pio Polonijo, izloživši cjelokupnu situaciju krčkom ordinariju, dobio dozvolu za smještaj kandidatica u jednom dijelu njihova cresačkog samostana. Prve kandidatice, Slavica Caharija iz Zagreba i Marija Marasović iz Splita, dolaze 1961. U to vrijeme u samostanu su bile zapo-

slene tri sestre Franjevke od Bezgrešne (Šibenik), koje su znale da se pristigle kandidatice pripremaju biti članice jedne nove Družbe koja se osniva kod nas. Nedugo nakon toga, one odlaze iz Cresa. Te iste godine dolazi još grupica djevojaka. Svu brigu odgoja kandidatice, zbog specifične situacije, u početku preuzimaju fratri, točnije o. Marijan Žugaj.

Koliko Hrvatska Provincija sv. Maksimilijana Kolbea franjevki misionarki iz Asiza broj sestara i čemu se nadate u skoroj budućnosti?

Provincija broji šesnaest sestara. Kao i ostale redovničke zajednice, i mi nastojimo i radimo oko pastoralnog zvanja, kako već na spomenutim župama gdje sestre djeluju tako i u sveopćem poslanju Crkve i kroz molitvu Gospodaru žetve da pogleda na svoje "Malo stado". Ovdje želim istaknuti posebno jednog fratra, p. Antu Gašparića, koji je niz godina zajedno s nama vodio duhovne susrete na Cresu. On je često znao reći: "Nije važno ako te djevojčice i djevojke koje vodiš ne postanu redovnice. Bit će one dobre vjernice i majke."

Sestro Ljubice, možete li nam ukratko posvjedočiti kako je Vas Gospodin pozvao?

Bog ima različite načine da pozove osobe kako bi preko njih djelovao u svijetu. Završavajući osnovnu školu, u moju župu dolaze sestre franjevke misionarke. Okupljamo se oko njih jer su jednostavne i pristupačne. Nas nekoliko odlazi i na susrete koje organiziraju u svojem samostanu. Susret sa sestrama je uvijek bio kao neko pitanje, izazov, ali i radost. Presudne su bile dvije činjenice: izravno pitanje jedne od sestara: "Hoćeš li ti biti časna sestra?" i knjiga o životu i radu Majke Terezije. Nadahnuće da pomažem drugima poput Majke Terezije помогло је да одговор бude DA – želim biti časna sestra. Krenula sam zajedno s još jednom djevojkom i započele smo svoj hod u zajednici SFMA.

Vi, kao franjevka misionarka, na koje sve načine u ovom urbanom svijetu pronosite Radosnu vijest spasenja?

Radosnu vijest svjedočimo u jednostavnosti, malenosti i radosti svoga franjevačkog i misionarskog poziva tamo gdje nas Providnost šalje, koristeći se i dostupnim medijima. Poziv koji nam papa Franjo upućuje da izidemo iz svojih "sigurnih" samostanskih zidina i uputi-

*"Prava je radost samo u Bogu,
jer ljudsko srce svoj pokoj
ne može naći nego u Bogu...
Samo je Bog, Bog srca."*

P. JOSIP ANTUN MARCHESELLI

mo se na periferije, rubnima i najpotrebnijima među nama, vodi nas svakom onom bratu i sestri pokraj nas koji je "rubni", potreban lijepo riječi, toplog pogleda, podrške, pružene ruke da može nastaviti svoj hod.

Možete li nam još reći, što treba učiniti jedna djevojka ako želi ući u vašu Družbu, gdje se mora javiti i kome obratiti?

Djevojke koje se interesiraju za redovnički život mogu neko vrijeme provesti s nama sudjelujući u kontemplaciji i djelima ljubavi i milosrđa koje sestre čine. Dovoljno je da se jave sestrama na župama u Novom Marofu i Vinjkovcima ili zajednici u Zagrebu. Tebi, koja osjetiš da te nešto iznutra potiče čitajući ove retke, upućujem Isusov poziv: "DOĐI I VIDI!"

Na početku ove Godine posvećenog života, što možete poručiti svima onima koji razmišljaju o duhovnom pozivu, a napose djevojkama?

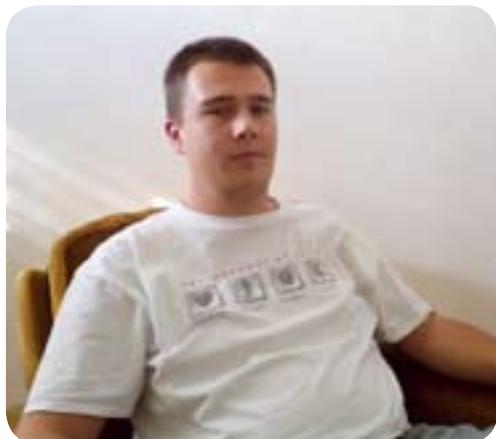
Papa Franjo nam daruje Godinu posvećenog života potičući nas da budemo radosni svjedoci svoga poziva. Ako u srcu osjetiš glas koji te zove da ideš prema Zvijezdi i da o Njoj govorиш, da joj predas svoj život, budi hrabra i kreni na put, jer će te na njemu pratiti i podržavati mnoge male znane i neznane zvijezdice. ■

NOVI RADNICI NA NJIVI GOSPODNEJOJ

PREDSTAVLJAMO NOVE KANDIDATE

Postulatura je prvi korak na putu redovničkog života. Osoba koja je odlučila krenuti tim putem, kroz to vrijeme biva upućena u takav način života. To je razdoblje u kojem upoznajemo i promatramo zajednicu u kojoj živimo i tijekom kojeg nas zajednica promatra te nam pomaže u duhovnom rastu da slijedeći sv. Franju uzljubimo Krista. Upoznajmo sada mladiće koji su odlučili započeti taj put u našoj Provinciji.

DOMINIK LAMEŠIĆ rođen je 1996. u Vinkovcima. Posljednjih jedanaest godina živi s obitelji u Vodnjanu. Trenirao je košarku četiri godine. O pozivu razmišlja protekle dvije godine, te kroz to vrijeme upoznaje fra Josipa Blaževića koji ga poziva na Dane otvorenih vrata klerikata. Tim susretom počelo je druženje s crnim fratrima i ozbiljno razmišljanje o ulasku u njihovu zajednicu. Nakon završene srednje Tehničke škole donio je odluku i predao molbu za ulazak u postulaturu.

MATEJ MILIĆ rođen 1994. u Zagrebu. Od sedme godine živi s obitelji u Vukovaru. U slobođeno vrijeme vozi bicikl.

Po zanimanju je vodoinstalater i tehničar za vozila i vozna sredstava, te svojim znanjem i iskustvom doprinosi boljem funkcioniranju samostana.

Svoje prvo ministriantsko iskustvo je stekao u prvom razredu osnovne škole u svojoj župi u Vukovaru. Od toga trenutka u njemu se javlja prva klica poziva, te ga prati kroz osnovno i srednjoškolsko obrazovanje. Pri završetku srednje škole sve više se zanimalo za franjevce i franjevački način života.

Za franjevce konventualce čuo je preko poznanika, te je putem interneta došao u kontakt sa fra Josipom Blaževićem koji ga je pozvao da dođe u samostan na Sveti Duh, gdje se bolje upoznao s načinom života "crnih fratara".

Red franjevaca konventualaca odabrao je zbog duhovnosti i promicanja karitativne djelatnosti, kao što npr. rad u caritasu i pučkim kućnjama.

ZVONIMIR PERVAN ima 24 godine, završilo je srednju ekonomsku školu u Livnu i trenutno završava Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu. Do odlaska na studij, boravio je s obitelji u Livnu, a onda ga je, 2009., Božja providnost dovela u Zagreb, gdje kao student provodi najveći dio godine. U slobodno vrijeme voli čitati, slušati glazbu, plivati, ako za to postoji mogućnost, putovati – hodočastiti s ekipom, pretraživati stare slike, pisma ili knjige i truditi se da ih brižno sačuva. A svetoduške fratre upoznao je sasvim slučajno, preko fra Milana Gele, kojega je upoznao na fakultetu u Zagrebu. Fra Milan mu je pomogao da se aktivno uključi u Framu, u kojoj je shvatio veliki značaj zajednice, što mu je dalo poticaj za redovništvo i rasplamsalo klicu poziva, koju je prvi put upečatljivo nasslution pred kraj osnovne škole, ali i kasnije – osobito tijekom studija, kada su ga pratila pitanja o svećeničkom i redovničkom zvanju. Dva puta je sudjelovao na Danima otvorenih vrata klerikata, prvi put kao promatrač, a drugi put već u nakani da želi ući u postulaturu našega Reda.

Na dan Provincije 30. rujna za nas trojicu počela je postulatura kroz koju ćemo molitvom,

intelektualnim i fizičkim radom raspirivati žar poziva i izgrađivati se za sljedeći stupanj redovničke formacije pod vodstvom magistra fra Tomislava Cvetka. Vrlo korisno za upoznavanje Provincije i njezinih članova bit će to što ćemo boraviti u više samostana. Najvećim dijelom to će biti samostan sv. Frane u Cresu, zatim ćemo period od dva mjeseca provesti pri Hrvatskome nacionalnom svetištu sv. Nikole Tavilića u Šibeniku, ali ćemo u međuvremenu posjetiti i ostale samostane Provincije.

—————
Naša Provinčija ove godine ima i jednog kandidata, srednjoškolca u malom sjemeništu. Sam je napisao nekoliko riječi o sebi.

Zovem se **IVAN KRAŠEK** i imam 15 godina. Rođen sam u Varaždinu 30. srpnja 1999. Rodom sam iz Ivance i župljanin sam župe sv. Marije Magdalene. Ministriram od prvog razreda osnovne škole, a s fratrima sam se pobliže upoznao u četvrtom razredu, kada je moj brat Petar ušao u sjemenište franjevaca konventualaca u Zagrebu. Kako sam posjećivao svoga brata u samostanu, susretao sam se s fratrima. Kako je vrijeme prolazilo, sve sam više i više počeo osjećati poziv za život u samostanu. Prije tri mjeseca sam došao u samostan Sv. Duha u Zagrebu i trenutno polazim Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju. Moji prvi dojmovi u samostanu su odlični, svi su me izvrsno prihvatali. ■

PIŠE: FRA IVAN M. LOTAR

“GOSPODIN MI DADE BRAĆU!”

(FRANJEVAČKA MEDITACIJA ZAJEDNIŠTVA)

Ovaj gotovo iznenađeni uzvik Asiškog Siromaška već skoro osamsto godina odzvanja zidinama Svetog Samostana, ali i ulicama stoljetnog Asiza, grada u talijanskoj pokrajini Umbriji, rodnom mjestu našeg zaštitnika, oca i brata, svetog Franje Asiškog.

GOSPODIN MU DADE BRAĆU, I ŠTO SAD?

U Franjevačkim izvorima u Oporuci svetoga Franje nakon govora o evanđelju kao temelju franjevaštva, Crkve kao svoje brižne majke, svećenika kao podjelitelja svetih otajstava koje mu život daju, Svetac govori o braći: “*A kad mi Gospodin dade braću...*” Prvi zaključak već imamo: braća su Božji dar. Dar s neba, namijenjen Franji, a kasnije će spoznati – i cijeloj Crkvi.

Svetac dalje nastavlja: “*Nitko mi nije pokazao što mi valja činiti...*” Franjo je spoznao da su braća Božji dar, ali nije znao trebaju li živjeti zajedno ili odvojeno; trebaju li i novopridošli prigriliti Franjin način života ili Božju volju radosno ostvariti kroz neki svoj tip duhovnosti; kroz neku vlastitu karizmu. Ali ubrzo se razrješava njegova sumnja.

“...*Sam Svevišnji mi objavi kako treba živjeti po uzoru na sveto evanđelje.*” Ovdje se ne radi o nekom mističnom iskustvu izvanredne privatne objave u vidu slika, govora i slično. Franjo misli na iskustvo Božje objave redovitim putem: kroz njegovu riječ. Naime, poznato je, da pri dolasku prve braće (Barnarda i Petra), Franjo odlazi u crkvu svetog Nikole i ondje *metodom* trostrukog otvaranja evangelistara, koji je stajao u crkvi na oltaru, ustvrđuje: “*Braćo, ovo je naš život i Pravilo svih onih koji se htjednu pridružiti našoj družbi.*” Nakon iskustva kroz koje mu je sam Svevišnji, slavni Bog, kako će rado nazivati Oca Nebeskog, progovorio, Franjo je stamen u vjeri i siguran da On ima plan sa svakim od onih koji se žele priključiti toj družbi.

Nije tajna da se kroz dvadeset godina od Franjinih početaka (obraćenja) do njegove smrti situacija u družbi promijenila. Družba je postala jedan od najvećih i najcijenjenijih crkvenih redova i tada brojala 5.000 redovnika, svećenika i nesvećenika; učenjaka, umjetnika; ratara i ribara. Crkva kao takva Red Male braće priznaje i odobrava mu vlastito Pravilo, unatoč prethodnoj zabrani pisanja novih redovničkih pravila. Red Male braće postao je velik.

Franjo je u međuvremenu (1226. godine) umro. Od tada je prošlo 788 godina. No, i danas Svevišnji pred nas, ali i pred tisuće drugih redovnika, stavlja izazov: brat, sestra, zajedništvo u različitosti, a isti cilj... kako to ostvariti?

ZASIĆENOST ZAJEDNIŠTVOM?

Zajedništvo je definitivno jedna od glavnih i vodećih tema, kada o redovništvu govorimo. Njegova odsutnost ili prisutnost znak je lošeg ili dobrog življenja redovničkog poziva uopće i uspješnosti ostvarenja svih redovničkih karižmi, osim kada govorimo o monasima, ali i oni obdržavaju određeni vid zajedničkog življenja.

Ponekad smo svjedoci kako nam u odgoju (i u našim zajednicama) neprestano govore o bratstvu i zajedništvu, o važnosti zajednice, a neki sami isto to ne žive... Je li to razlog za oduštajanje od zajedništva? Znači li bratstvo i bratsko življenje odumiranje stanica različitosti i raspršnuće molekula vlastitosti svake pojedine osobe stvorene na sliku Božju, na sliku Presvetog Trojstva. Sigurno ne. I to nitko ne želi ni ne traži. Što onda traži?

ŽRTVA U KORIST BRATSTVA, ZAŠTO?

Čovjek je, kao biće stvoreno na sliku Božju, pozvan na zajedništvo, jer je Presveto Trojstvo savršeno zajedništvo – obitelj – Oca, Sina i Duha Svetoga. Mi redovnici odričemo se osnivanja vlastite obitelji, kako bismo bili međusobno obitelj i brat jedan drugome, a sve u svrhu bivanja braće svim ljudima na Zemlji. Isus nas na to poziva. I sveti apostoli su s Isusom činili bratstvo, zajednicu: skupinu pojedinaca okupljenih oko jednog cilja, koji im pomaže nadvladati sve međusobne različitosti, pa čak i nesnošljivosti. Iste kao da se rasplinu pred ognjem zajedničkog cilja na putu prema dobrom, lijepome i svetome.

Sve što je dobro (ili prema dobrom ide) iziskuje napor, težinu, jednom riječju – žrtvu. Tome je primjer Isus Krist, Sin Božji, koji *sam sebe oplijeni, uzevši lik sluge*, kako bi nama svojim primjerom dao svjedočanstvo žrtve i služenja.

RADOST REDOVNIŠTVA LEŽI U ZAJEDNIŠTVU

Ponekad se čovjek zapita u trenucima kušnje i napasti, živeći u samostanu: "Što ja radim ovđe?" "Što meni ovo treba?" Međutim, sve su to prolazne faze i razmišljanja kada se redovnik nalazi u normalnom stanju koje ne odgovara stanju milosti i svjetlosti, nego, kako rekoh, napasti i kušnje. Bog nas nije stvorio da budemo nesretni i tužni, turobni i tmurni. Zajedno, stvorio nas je da budemo radosni, da svjedočimo radost otkupljenja u zajedništvu s drugim otkupljenicima okupljenih oko istog cilja – spasenja duša.

PRIMJER SVETOGA FRANJE

Vratimo se našem sveču. Sveti Franjo zacijelo nije bio čovjek koji je bježao od problema, niti je pred njima zatvarao oči. Svjestan da bi se moglo dogoditi da netko zaluta u zajednicu Male braće, odlučuje, kao i neki drugi redovi njegova vremena, pred braću staviti obvezu novicijata, tj. vremena kušnje. Suočavao se on sa svačim u zajednici: sa braćom koje su morile materijalne brige, s braćom koja su više bila za ženidbu, nego za samostan, s lijenum bratom, kojeg je nazvao *brat muha (pogodite zašto!)*. Svega se on nagledao, ali od braće nikada nije oduštajao! Na jednom se mjestu govorio o odnosima među braćom, te stoji što sveti Franjo navodi kao normu ponašanja brata prema bratu – on mu treba biti *kao majka*. Biti blizak, pun razumijevanja, obziran... Sve to nije lako. Nimalo. Međutim, isplati se! Sam Gospodin nam je dao primjer, a i nebrojena vojska svetaca nakon njega!

Biti dobar subrat nekome ne znači kimati glavom na svako njegovo djelo. Ne znači odravati grijeh i loše ponašanje samo zbog mira, koji to ustvari i nije, nego je samo još dublje zakopavanje očitog problema, koji je kao ulje na vodi. Nikada ne nestaje, bez obzira koliko vode ulijevali. Ali, ako interveniramo deterdžentom istine i ljubavi, ulje nestaje i ostaje samo čista, bistra voda zdravog ljudskog odnosa, koji iz bratskog, koji ne biramo, prerašćuje u prijateljstvo, koje je osobni odabir dvaju slobodnih pojedinaca. To nama svima, u ovoj Godini posvećenog života, ali i zauvijek, od srca želim! ■

IZ BOGOSLOVSKE KRONIKE DOGAĐAJA KROZ 2014. GODINU

SIJEČANJ

- Od 27. prosinca 2013. do 2. siječnja 2014. bogoslovi su bili u ispomoći za blagoslov u župi svetog Antuna Padovanskoga u Zagrebu.
- 27. Započeo zimski ispitni rok na Katoličkom bogoslovnom fakultetu.

VELJAČA

- 2. Prikazanje Gospodinovo u hramu, Svjećnica. Dan posvećenog života. Bogoslovi su sudjelovali na svečanom euharistijskom slavlju koje je u zagrebačkoj Prvostolnici predslavio mons. dr. Valentin Pozaić, pomoćni biskup zagrebački.

OŽUJAK

- 9. - 13. U Zagrebačkom samostanu održan je prvi dio redovitoga provincijskog Kapitula. Kao skrutatori kod izbora provincijalnog ministra i uprave sudjelovali su fra Filip Pušić, fra Milan Gelo, fra Josip Ivanović i fra Ivan Marija Lotar.
- 11. Proslavljen je dan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta. Tom prigodom podijeljene su diplome diplomantima KBF-a, među kojima je i naš fra Vladimir Vidović. Također, dodijeljene su i nagrade za izvršnost u akademskoj godini 2012./13., a među kojima je i naš fra Milan Gelo. Diplomantima i nagrađenima, čestitamo!
- 12. Na pretposljednjoj sjednici redovitog provincijskog kapitula za Provincijalnog ministra izabran je dugogodišnji magistar bogoslova, fra Josip Blažević.

TRAVANJ

- 5. Održan je interdisciplinarni skup povodom 800. obljetnice rođenja Rogera Bacona,

engleskog franjevca, filozofa i teologa. Organizaciji su posebno doprinijeli fra Milan Gelo i fra Josip Ivanović.

- 14. U gradskom kazalištu "Komedija" održana je premijera mjuzikla "Uskrslí", u kojem sudjeluju fra Josip Ivanović, fra Ivan M. Lotar, fra Robert M. Jandel i sjemeništarac Petar Krašek.
- 21. – 26. Ovogodišnji susret bogoslova Srednjoeuropskog cetusa održao se u Njemačkoj, točnije u Schwarzenbergu. Bogoslovi s magistrom/provincijalom iskoristili su priliku te su dan ranije posjetili Muenchen.

SVIBANJ

- 16. – 18. Održani su dvanaesti Dani otvorenih vrata klerikata. Sudjelovala su četvorica mladića, Zvonimir, Ivan, Dominik i Vilim, iz raznih dijelova Hrvatske i Bosne i Hercegovine.
- 21. – 22. Nekoliko naših bogoslova volontiralo je u centru Caritasa u Rakitju za vrijeme razornih poplava u Slavoniji.
- 25. – 28. U Zagrebu je održan drugi dio redovitoga provincijskog Kapitula. Na kapitulu su, kao skrutatori, sudjelovala ista braća kao i na prvom dijelu, tj. fra Filip Pušić, fra Milan

Gelo, fra Josip Ivanović i fra Ivan M. Lotar. Za vrijeme drugog dijela kapitula izabran je i potvrđen novi magistar bogoslova, fra Nikola Šantek.

- 31. U Slakovcima, kraj Vinkovaca, po rukama đakovačko-osječkog nadbiskupa i metropolita mons. dr. Đure Hranića, za svećenika je zaređen fra Vladimir Vidović. Bogoslovi su sudjelovali u ovoj radosti za naš Red, za našu Provinciju, te za Crkvu u Hrvata.

LIPANJ

- 9. Započeo ljetni ispitni rok na KBF-u.
- 10. Bogoslovi fra Filip Pušić, fra Milan Gelo i fra Josip Ivanović organizirali su misu zahvalnicu za završetak školske godine u centru za odgoj i obrazovanje "Goljak", gdje su u sklopu metodičkih vježbi imali hospitacije. Pjevanje su organizirali gore spomenuti

bogoslovi s kolegama IV. i V. godine KBF – a i članovi zbora "Kolbe".

- 13. Proslava svetoga Antuna Padovanskoga (središnje misno slavlje predslavio je mons. Mijo Gorski, pomoćni biskup zagrebački). Bogoslovi su aktivno sudjelovali u ministriranju i pričešćivanju na svim misama.

SRPANJ

- 4. Zbor "Kolbe" na otvaranju Creskih kulturnih večeri izveo je mjuzikl "Život za život". U zboru aktivno sudjeluju fra Josip Ivanović, fra Ivan M. Lotar, fra Robert M. Jandel i sjemeništarac Petar Krašek.
- 6. Mlada misa fra Vladimira Vidovića u crkvi svetog Antuna u Vinkovcima.

KOLOVOZ

- 3. – 25. Fra Milan Gelo i fra Josip Ivanović sudjeluju na pripremama za svećane zavjete. Dio priprema proveli su i u Asizu, te okolnim franjevačkim mjestima, a ostatak u organizaciji Hrvatske franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri (Zadar) na otoku Košljunu, Krku, a završili su u Slanom.
- 30. Prvi zavjeti naših novaka: fra Vilčeka Novačkog i fra Antuna Radovanića u bazilici svetoga Franje u Asizu.

RUJAN

- 13. Početak novicijata i oblačenje redovničkog ruha Petra Krašeka.
- 12. – 14. Fra Milan Gelo, fra Ivan M. Lotar i fra Robert M. Jandel sudjelovali su na Tečaju "Filip", organiziranom u Livnu kod sestara Služavki malog Isusa.
- 22. – 25. Održane su duhovne vježbe za bogoslove i postulante na Cresu. Voditelj duhovnih vježbi bio je fra Đuro Vuradin.
- 29. Tradicionalni susret/srećanje bogoslova sestrinskih provincija Slovenije i Hrvatske održan je u Ptuju u Sloveniji.
- 30. Proslava Dana Provincije održala se u Cresu. Za vrijeme svećane Večernje upriličen je i obred primanja u postulaturu naših novih postulanata. Zvonimira Pervana, Matjeja Milića i Dominika Lamešića.

LISTOPAD

- 1. Početak nove akademske godine 2014./2015.
- 2. Bogoslovi su prisustvovali na molitvenom bdijenju uoči svečanih zavjeta fra Milana Gele i fra Josipa Ivanovića. Bdijenje je glazbeno popratio zbor "Kolbe".
- 4. Svetkovina Serafskoga Oca našega Franje. Pod euharistijskim slavlјem u 19 sati fra Josip Blažević, provincijalni ministar, primio je svečane zavjete fra Milana Gele i fra Josipa Ivanovića. Nakon mise, slavlje smo nastavili u dvorani svetog Franje, gdje je priređena svečana večera za obitelji i prijatelje zavjetovanika.
- 17. – 19. Održani su trinaesti Dani otvorenih vrata klerikata. Sudjelovao je Ivan Frančić, mladić iz Vinkovaca.
- 21. U dvorani svetoga Franje održano je predstavljanje knjige "Sveti sakramenti" dr. fra Ivana Karlića. Naš fra Milan sudjelovao je kao moderator na predstavljanju, a ostali bogoslovi u pripremi dvorane i blagovaonice, te u samom predstavljanju kao slušatelji.
- 25. U zagrebačkoj katedrali, po rukama zagrebačkog nadbiskupa i metropolita mons. dr. Josipa kardinala Bozanića, za đakone su zaređeni fra Stjepan Brčina i fra Filip Pušić.
- 28. misa sa zazivom Duha Svetoga povodom početka nove akademske godine.

STUDENI

- 14. bogoslovi sudjeluju na svečanoj proslavi blagdana svetoga Nikole Tavilića u Šibeniku.
- 27. održan je susret bogoslova i štićenika studentskog doma "Sveti Antun". Nakon svete mije susret se nastavio u bratskoj atmosferi u prostorijama bogoslovije.
- 29. bogoslovi su organizirali molitveno bdjeњe uoči početka Godine posvećenog života. Bdjenje se održalo u crkvi svetoga Antuna u Zagrebu, a odazvao se lijep broj redovnica i redovnika. ■

Pozivamo sve mladiće koji razmišljaju o duhovnome pozivu ili žele izbližega upoznati franjevački način života da sudjeluju u programu

**DANI OTVORENIH VRATA
KLERIKATA
6.-8. OŽUKA I
20.-22. ŠTUDENOGA 2015.**

koji će se održati u klerikatu franjevaca konventualaca – Sveti Duh 31, Zagreb.

INFO:
fra Nikola Šantek
e-mail: franikolas@gmail.com
www.bogoslovi.ofmconv.hr

SEMPER MINOR!

Bogoslov Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca

**PRATITE NAS I NA INTERNETU:
SEMPER MINOR**

INTERNET STRANICA BOGOSLOVA FRANJEVACA KONVENTUALACA

- saznajte više o bogosloviji i bogoslovima •
- pobliže se upoznajte s franjevačkim načinom života •
 - pročitajte tjedna razmatranja Riječi Božje •
 - upoznajte izvorna franjevačka mjesta •
 - pogledajte zanimljive foto i video galerije •

www.bogoslovi.ofmconv.hr

Gospodar si svijeta
Vidljivog, nevidljivog
Svi radosno slave
Tebe Boga živog.

Gospodar si žetve
Izađi na polja
Radnike pozovi
Nek je Tvoja volja.

Gospodar si mora
Na pučinu izadji
Kad stišaš oluju
Svoje vjerne nadji.

Gospodaru svega k sebi nas pozovi
Lice zemlje s nama u ljubavi obnovi.
Naša su Ti srca poput žrtvenika
Dajemo Ti s njega hvalu redovnika.

Malo je u polju vrijednih poslenika
Ti plodove primi svojih redovnika.
Tvoja riječ je sjeme u nama je nikla
U toj mekoj duši Tvojih redovnika.

Gospodar si mora
Na pučinu izadji
Kad stišaš oluju
Svoje vjerne nadji.

Gospodar si svijeta
Početak si i kraj
Posrnule dižeš
I vraćaš ih u raj.

Sloala redovnika

TONI ETEROVIĆ I TOMISLAV BARAN

